

МІСТА

Хто правду чинить
– іде до світла
Іван 3,21

ЧАСОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Історія мученицької смерті блаженних о. Миколи Конрада та Володимира Прийми

26 червня 1941 року розпочався четвертий день війни. На схід раз-по-раз летіли бомбардувальники, гучно били гармати. В нашому народі є влучна приповідка – «як тривога, то до Бога», то й люди з усіх кутків села шодня сходились на Службу Божу до храму у с. Страдч. Уже по завершенні Божественної Літургії до священника Миколи Конрада підійшов хтось із Вигона (частина села

біля автошляху Львів-Яворів) з проханням відвідати зі Святими Тайнами жінку, яка перебувала при смерті. Священик, не вагаючись, одягнув ризи, взяв Євхаристійного Христа і вже зібрався йти, коли селяни, що затримались у храмі, спробували зупинити о. Миколая:

– Отче, ми вас не випустимо!

– Як це не випустите? Чому?

– Хіба ж ви мала ди-

тина, не розумієте, що твориться? Погляньте, скільки людей «червоні» поарештували! Де вони тепер? Їх вивезли на Сибір?.. Убили?.. Закопали? Та ж як побачать вас у священичому одязі, то відразу замордують.

Священик лагідно поглянув на людей, трохи помовчав і відповів:

– Чи уявляєте собі, що ви мені пропонуєте? Та якщо жінка, не доведи, Господи, помре без Сповіді і Причастя, я матиму смертний гріх. Навіть якби мене мали вбити – це мій пастирський обов'язок.

Не сміли люди перечити священнику, аж тут дяк Володимир Прийма звернувся до отця:

– Отче, самого вас не впушу – я піду з вами.

Тепер уже священник почав відмовляти дяка:

– Володимире, це мій священичий обов'язок, а ти в цей непевний час повинен опікуватись сім'єю.

Та дяк продовжував наполягати, і священник урешті погодився.

Жоден червоноармієць не зачепив їх, коли вони проходили вздовж шосе, яким

«червоні», колона за колоною, утікали на схід. Священик висповідав та запричастив хвору. На зворотному шляху більшовики їх теж не рушили. І треба було яких кілька сотень метрів до соснового ліска, що вкривав Страдецьку гору, як здалеку їх помітили енкаведисти, що в той час на конях їхали з сусіднього Янова (нині смт Івано-Франкове). Священника і дяка затримали й повели у напрямку Львова.

З гори селяни бачили усе це й відразу повідомили дружину Володимира Марію. Вона наздогнала заручників аж у сусідньому селі Ямельня і кинулась чоловікові на груди. Тоді один з енкаведистів хотів застрелити її, але інший, пошкодувавши кулі, почав бити жінку прикладом, після чого полишили її, неприємну, та й пішли далі. Згодом п. Марія назвала імена катів: капітан Філатов, начальник гарнізону Дяченко, працівник райкому партії Рінгель (єврей з Янова).

Зранку наступного дня в селі уже були німці, проте людей

ще декілька днів не випускали на пошуки зниклих, мотивуючи наказом стріляти без попередження в усіх підозрілих осіб. Знайшли мучеників через п'ять днів на узліссі, що зветься Бірок, на околиці села Ямельня. Оповідають, що старенького священника убили однією кулею. На голові в нього запеклася кров – напевно, від удару прикладом. Дяка ж страшно катували: у нього були вибрані очі, поламані руки і ноги, а на тілі нарахували 28 колотих ран.

Моші блаженного

Володимира Прийми ексгумовано й урочисто перенесено до парохіяльного храму Успіння Пресвятої Богородиці у селі Страдч Яворівського району Львівської області. Шороку 26 червня, в день загибелі блаженних о. М.Конрада та В.Прийми, у Страдчі відбувається велика всеукраїнська проща. Детальна інформація про розклад богослужінь, нічних чувань, а також молитва до блаженного Володимира розмішені на сайті парохії с. Страдч.

Підготував
Зенон БОРОВЕЦЬ

Роздуми над життєписом святості блаженного Володимира Прийми

27 червня 2001 року Папа Іван Павло II урочисто проголосив блаженними 28 українських мучеників за віру Христову. У цій спільноті новобенефікованих єпископів, священників, богосвячених осіб, на перший погляд, чисто випадково опинився мирянин, звичайнісінький український селянин-хлібороб, образ якого є суттю нашої нації з усіма її вадами та чеснотами. Не богослов, вишколений високими біблійними науками, не особа, вибрана і настановлена виключно задля служіння Богові, але звиклий чоловік, який на щодень перебував посеред нас, грішних, ходив за плугом і ростив дітей, сумував і веселився, як роблять

це усі земні, і щодо якого, навіть у найсміливіших помислах, за земного життя ми ніколи не спогадали б, що ця людина є святою.

Життєпис блаженного Володимира Прийми можна викласти у декількох реченнях та описати кількома датами. Народився 17 липня 1906 року у селі Страдч, що неподалік Львова. Батько Іван Прийма був дяком та секретарем при церкві, мати Ганна Прийма – господинею. В подружжя народилося дев'ять дітей, з яких вижило семеро хлопців. Життєві шляхи братів Володимира були різними: Роман загинув в УГА, Мирон як греко-католицький священник висланий на Сибір (до 1956),

Левонко працював інженером, Іван – учителем математики, Максим був священником (убили поляки), Михайло – бухгалтером. Наслідуючи батька, Володимир після навчання у дяківській бурсі сповняв обов'язки дяка та диригента у парохіяльній церкві. 10 листопада 1931 року одружився із Марією Стойко і виховував чотирьох дітей: Анну, Романа, Мирона і Марію; п'ятий син Іван помер у віці кількох місяців. 26 червня 1941 року Володимир Прийма разом зі священником Миколою Конрадом був замордований більшовиками у лісі на околиці сусіднього села Ямельня.

Здавалось б, типовий

життєпис українського селянина першої половини ХХ століття.

(Далі
– на 8-й сторінці.)

• ЧЕРВЕНЬ •
2018 РОКУ БОЖОГО
• ЧИСЛО •
144 / 6

МИТРОПОЛИЧИ ВІДВІДИНИ ПАРАФІЇ ВОЗНЕСІННЯ У ЛЬВОВІ

17 травня Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський, відвідав парафію Вознесіння Господнього (м. Львів, вул. Володимира Великого, 10а) у день храмового празника. Тут він очолив Архiepерейську Божественну Літургію у співслужінні пароха о. Володимира Фарата і запрошеного духовенства. Опісля діти парафії вітали владика піснями та віршами. Відтак Митрополит Ігор освятив воду, окропив нею присутніх та уділив архiepерейське благословення.

Джерело: Львівська архiepархія УГКЦ

ВЛАДИКА ВОЛОДИМИР МОЛИВСЯ ЛІТУРГІЮ ІЗ ПАЛОМНИКАМИ УНІВСЬКОЇ ПРОШІ

19 травня Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архiepархії, очолив Архiepерейську Божественну Літургію в храмі святого Миколая у с. Глиняни. Разом з ним молилися прочани ювілейної XXV Міжнародної молодіжної пішої проші до Унева та місцеві парафіяни. Супроводжував богослуження співом хор «Херувими».

Джерело: Інтернет-ресурс відпустового місця у Глинянах

ЗАСІДАННЯ ПАСТОРАЛЬНОГО ВІДДІЛУ

15 травня відбулося засідання Пасторального відділу Курії Львівської архiepархії спільно з благодійною організацією «Фундація духовного відродження». Учасники зустрічі обговорили питання написання проектів пасторальної діяльності в парафіях, аналіз проробленої за квартал праці, служіння в Курії. Також порушувалося питання про великодні служіння на цвинтарях Львівської архiepархії, поминання усопших священників архiepархії.

Обговорили також прощу до Страдчу, зокрема, дитячу прощу з нагоди Дня захисту дітей; духовні вправи для медиків, що заплановані на осінь 2018 року.

Сестра Георгія Припутницька торкнулась питання про християнське виховання та християнську етику.

Під час зустрічі було нагороджено грамотою від Високопреосвященного владика Ігоря, Архiepіскопа та Митрополита Львівського, та правом носити набедреник о. Любомира Гладюка – в подяку за довголітнє та ревне служіння в уряді голови Комісії у справах молоді Львівської архiepархії. Також подячну грамоту отримали Тарас та Ірина Косарі за працю в Молодіжній комісії, оскільки тепер вони перейшли на інше служіння в нашій Церкві.

Джерело: Львівська архiepархія УГКЦ

ПАЛОМНИКИ ПРОШІ ДО УНЕВА ЗУСТРІЛИСЯ З ЕКОРЕФЕРЕНТОМ

19 травня голова комісії з питань екології Львівської архiepархії о. Микола Пришляк мав чудову нагоду зустрітися з прочанами, котрі прямували до Унева в рамках ювілейної XXV Міжнародної молодіжної проші. Екосвященик разом зі своїми парафіянами храму святого Миколая, що в с. Якторів Глинянського протопресвітерату, радо зустрів паломників та запросив до спільної молитви у місцевій церкві, де звернувся до присутніх зі словом. Отець наголосив: «Унів, з волі Божої, розташований у чудовому місці, оточеному прекрасною природою. І саме в цій природі маємо побачити нашого Творця та усвідомити, що ми є вінцем Божого творіння й покликанні, згідного зі Святим Письмом, його «порати та доглядати».

Крім того, екореперент розповів про екологічний гріх та прощу як чудову можливість висповідатися з нього й постановити більше не ображати нашого Творця, який подарував цей світ кожному з нас.

Повідомив о. Микола Пришляк

Вшанування Львівської ікони Пресвятої Богородиці

20 травня у Львівській архiepархії УГКЦ відбулася ще одна визначна подія, пов'язана із вшануванням Пресвятої Богородиці, прославленої у Львівській іконі: у храмі свв. Ольги і Єлизавети освячено каплицю, в якій поміщено Львівську ікону Богородиці.

Після Архiepерейської Божественної Літургії, яку очолив Митрополит Львівський Високопреосвященний владика Ігор, було зачитано Грамоту про передачу копії ікони Матері Божої храму свв. Ольги і Єлизавети та прочитано молитви на благословення каплиці. Завдяки благословенню архiepера та старанню синкела у справах мирян о. Павла Цвюка, Львівська архiepархія отримала чудовий спис цієї Богородичної ікони для почитання вірними. Подія ж освячення новоспорудженої каплиці стала можливою завдяки відданій та клопіткій праці адміністратора храму о. Івана Галімурки.

Урочистості недільного дня завершив хресний

хід навколо храму із несенням Львівської ікони Богородиці.

Також, з нагоди архипастирського візиту Митрополита Львівського Ігоря, в часі Літургії було нагороджено правом носити набедреники двох сотрудників храму – о. Ігоря Калаша та о. Ігоря Демківа, а церковних працівників – подячними митрополичими грамотами.

Повідомив о. Павло Цвюк

Освячення каплиці Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці

Чин освячення каплиці та престолу звершив Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський. Він також очолив Божественну Літургію, в часі якої звернувся до присутніх зі словом проповіді. Архiepереєві співслужили о. Володимир Гоцанюк (адміністратор храму св. Василія Великого, м. Львів), ієромонах Михайло Лучків, ЧСВВ (парох церкви св. Андрія, м. Львів), ієромонах Ігнатій Москалюк, ЧСВВ (ігумен монастиря св. Юрія, м. Червоноград) та о. Руслан Мартинюк (сотрудник храму св. Василія Великого, м. Львів).

Джерело: Львівська архiepархія УГКЦ

21 травня, у день святого апостола і євангелиста Івана Богослова, відбулося освячення каплиці Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці, що споруджена на території фабрики виробництва дверної продукції ТзОВ «БРАМА» (с. Рясне-Руське Яворівського району).

Богослужіння в Уневі очолив Преосвященний владика Володимир

Ввечері 19 травня владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архiepархії, очолив Велику вечірню з литією в Унівській лаврі. Цим богослуженням розпочався празник чудотворної Унівської ікони Пресвятої Богородиці. На молитві були присутні чимало прочан, які брали участь у пішій прощі зі Львова, з Бурштина та інших міст, а також прочани, які приїхали на нічні чу-

вання безпосередньо до Унева. Під час богослужіння відбулось винесення ікони з обнесенням її довкола монастиря.

Наступного дня, в неділю, Преосвященний владика очолив Архiepерейську Божественну Літургію в Уневі, де зібралися прочани з України та з-за кордону.

Джерело: Львівська архiepархія УГКЦ

Священниче рукоположення у Львівській архiepархії

23 травня в Архикатедральному соборі святого Юра відбулася Архiepерейська Божественна Літургія, яку звершив Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський, у співслужінні сотрудників собору та запрошеного духовенства. В часі Літургії архiepерей рукоположив у пресвітерство диякона Романа Романа.

Джерело: Львівська архiepархія УГКЦ

Владика Ігор відвідав перші реколекції Руху Курсійо в Україні

Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський, відвідав перші в історії України реколекції Руху Курсійо та звершив для учасників Божественну Літургію. Реколекції тривали 10-13 травня в Реколекційно-відпочинковому центрі Львівської архiepархії «Світлиця» в Брюховичах за участю членів Курсійо з Хорватії, США та Іспанії.

Довідка: 21 квітня 2018 року Високопреосвященний владика Ігор надав благословення для діяльності реколекційного руху Курсійо (Cursillos

de Cristiandad) на території Львівської архiepархії ad experementum терміном на два роки (до 1 квітня 2020 року) і призначив відповідального за цей рух в межах архiepархії Тома Кріна, МЄ.

Джерело: Львівська архiepархія УГКЦ

Богослужіння у с. Вижняни

ний владика Теодор, єпископ-помічник Тернопільсько-Зборівської архiepархії.

Вже склалась добра традиція після богослужіння у греко-католицькому храмі процесійно іти до церкви святого Миколая (колись діючої латинської святині), куди щорічно приїжджають прочани із Польщі, щоби спільно молитись у 600-літньому храмі за єднання українського та польського народів і за мир у наших державах.

Тому й цього року духовенство та вірні УГКЦ спільно молились із гостями з Польщі, вірними РКЦ, за мир і взаємопорозуміння.

Джерело: Львівська архiepархія УГКЦ

13 травня Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архiepархії, очолив Архiepерейську Божественну Літургію у храмі св. Юрія в с. Вижняни. Йому співслужив Преосвящен-

Круглий стіл у Львівській міськраді щодо питань християнського виховання

15 травня у приміщенні Малої сесійної зали Львівської міської ради відбувся круглий стіл «Формування традиційних християнських цінностей в новій українській школі».

«Важливо, щоб ми перебували у контексті Бога, адже складається враження, що сучасному світові духовність непотрібна. Хотіла би пригадати слова Григорія Сковороди: «Духовну людину будувє шлях добра», – зазначила референт Львівської архiepархії у справах освіти і виховання сестра Георгія Припутницька.

Захід відбувся у співпраці Курії Львівської архiepархії, управління освіти та управління внутрішньої політики Львівської міської ради в рамках загальнономіського проекту «Духовна велич Львова».

Під час круглого столу у Львові вперше були презентовані результати соціологічного дослідження «Освітньо-виховні процеси у сприйнятті батьків школярів», про найцікавіші витяги якого розповіла Христина Пейчева (соціологічна агенція «Fama»). Згідно з опитуванням, понад 50% батьків не проти, щоб Церква і загалом релігійний простір були присутніми у шкільному житті.

Важливо, що є можливість впроваджувати дис-

Святкування ювілею октету «Теофорос»

12 травня у Львівській духовній семінарії Святого Духа відбулася творча зустріч усіх складів семінарійного октету, яка була присвячена десятиліттю найменування колективу «Теофоросом».

Зустріч відвідали отці, дякони та брати, які свого часу співали в октеті протягом його чвертьстолітньої історії. Гости поділилися з семінарійною спільнотою своїми спогадами про спів, а також послідували літургійні та народні твори,

які вони виконували, будучи в октеті. Основною тезою вечора була ідея співу в октеті як служіння молитви у самопожертві.

Серед гостей були присутні с.

Соломія Тесля, яка була художнім керівником четвертого складу октету, та Наталія Капітан – художній керівник теперішнього складу.

З нагоди десятиліття найменування октету також розроблено емблему «Теофоросу», яку й було представлено присутнім. Зустріч продовжилася молитвою Вечірній у семінарійному храмі та спільною вечерею.

Джерело: Львівська духовна семінарія Святого Духа

СВЯТКУВАННЯ ДНЯ МАТЕРІ НА ПАРАФІЇ ВВЕДЕННЯ В ХРАМ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ
20 травня на парафії Введення в храм Пресвятої Богородиці (м. Львів, вул. Чукаріна, 5) з ініціативи педагогічного колективу НВК «Школа-ліцей «Оріяна» відбулося урочисте святкування Дня матері.
З 10.30 до 13.30 на площі перед храмом відбувався благодійний ярмарок солодощів, частина виручених коштів з якого передана на будівництво парафіяльної катехитичної школи. О 14.00 словом пароха протоієрея Любомира Ортинського розпочався святковий концерт за участю творчих гуртків і колективів ліцею, де навчається велика кількість дітей парафії, співочого колективу вчителів «Берегиня». На завершення урочистості священики храму подякували організаторам та учасникам заходу і привітали всіх матерів зі святом.

Повідомив о. Володимир ДМИТРІВ, сотрудник парафії

ПІДСУМКОВИЙ КОНЦЕРТ БЛАГОДІЙНОГО ПРОЕКТУ «МОЛИТВА ДО МИТРОПОЛИТА»

23 травня у Львівській духовній семінарії Святого Духа відбувся підсумковий концерт третього сезону благодійного проекту митців «Молитва до Митрополита». В рамках проекту відбувся концерт композитора і співака Віктора Морозова.

Відвідав захід і Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський. З промовою «Про особливості духовного профілю блаженного Климентія Шептицького» виступив о. Юстин Бойко, синкел у справах монашества Львівської архiepархії.

Джерело: Львівська архiepархія УГКЦ

АКЦІЯ «ПОСАДИ ДЕРЕВО МИРУ» НА ПАРАФІЇ ВСІХ СВЯТИХ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

22 травня на парафії Всіх святих українського народу (м. Львів, вул. С.Петлюри, 32) голова комісії з питань екології Львівської архiepархії о. Микола Пришляк разом з адміністратором цього храму та деканом Залізничного протопресвітерату о. Володимиром Ольшанецьким і вірними висадили декілька ялинок з нагоди Всеукраїнської екологічної акції «Посади дерево миру» та 1030-річчя Хрищення Русі-України.

«Ці ялинки, – наголосив екореферент, – нагадуватимуть нам про велику ласку Бога стати Його дітьми через святу Тайну Хрищення, а також про обов'язок плекати мир, щоб не знищувати природу та самих себе». В процесі праці екосвященик висловив сподівання, що співпраця архiepархіяльної структури та цієї парафії матиме продовження і принесе велику користь людям та всьому створеному Богом світу.

Повідомив о. Микола Пришляк

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ОБРАЗ І ПОДОБА БОЖІ

В СВЯТООТЦІВСЬКОМУ БОГОСЛОВ'Ї»

10 травня у конференц-залі філософсько-богословського факультету Українського католицького університету відбулася міжнародна патристична конференція «Образ і подоба Божі в святоотцівському богослов'ї». Участь у ній взяли науковці УКУ та польських університетів. На початку із вітальним словом до учасників звернувся Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архiepархії.

ЗУСТРІЧ МЕДИЧНИХ КАПЕЛАНІВ

16 травня на Святоюрській горі відбулася чергова зустріч медичних капеланів Львівської архiepархії. Присутніми було обговорено низку питань, найпершими з яких є проведення прощі медичних працівників 9 червня 2018 року до с. Билічі Старосамбірського району, а також урочисте відзначення дня медичного працівника 14 червня в Архiepідральному соборі святого Юра.

Джерело: Львівська архiepархія УГКЦ

ПОНАД 150 СЕМІНАРИСТІВ І ЧЛЕНІВ МОНАШИХ ЧИНІВ ТА ЗГРОМАДЖЕНЬ УГКЦ ВЧИЛИСЯ ПРОТИДІЯТИ КОРУПЦІЇ

15 травня у Василянському інституті, що в Брюховичах, та у Львівській духовній семінарії у рамках реалізації пасторальної програми з протидії гріхові корупції, затвердженої Синодом Єпископів Києво-Галицького Архиепископства УГКЦ, відбулися формацийні тренінги, які провадив голова Центру протидії корупції УГКЦ Петро Дарморіс. Під час зустрічей було розглянуто різні прояви корупції, де вона «ховається» та за якими механізмами працює в нашому суспільстві. Усі явища учасники розглядали на конкретних прикладах, які трапляються чи можуть трапитися в повсякденному житті.

Увагу було зосереджено не лише на практичних моментах майбутнього душпастирського служіння семінаристів, а й на можливостях і засобах для діяльності, які вони можуть практикувати в роботі з молоддю, мирянськими спільнотами та в осередках, де проводять катехизацію і здійснюють соціально-душпастирську практику, будучи студентами.

Під час тренінгу було представлено критерії оцінки людського вчинку, за допомогою яких дуже легко розрізнити корупцію від НЕкорупції. Ці знання були підкріплені аналізом та оцінкою практичних кейсів. Усі учасники також у креативний спосіб шукали різних способів та методів протидії корупції, а також самі для себе ставили завдання відповідно до того, в який спосіб вони можуть протидіяти для викорінення цього гріха.

На завершення тренінгу всі учасники отримали методичні матеріали та поради для душпастиря щодо протидії корупції, а також підписали «декларації чесності», зобов'язуючись у своєму житті ніколи не давати та не брати хабарів.

Такі зустрічі проводитимуться надалі в кожній семінарії, єпархії та екзархаті УГКЦ для духовенства і монашества, зосереджуючись на їхньому служінні, а також для мирян з метою заохочення їх до активної позиції не мовчати на гріх корупції й активно протидіяти будь-яким його проявам.

Центр протидії корупції УГКЦ створений відповідно до рішення Синоду Єпископів Києво-Галицького Верховного Архиепископства УГКЦ і покликаний реалізовувати пасторальну програму з протидії корупції. Йому доручено також відповідальність за втілення Пасторальної програми і представлення думки УГКЦ громадськості.

Джерело: Львівська архієпархія УГКЦ

СВЯЩЕНИКИ ЛОНДОНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ ПРЕСВЯТОЇ РОДИНИ МАЛИ ШОРИЧНІ РЕКОЛЕКЦІЇ

Від 21 до 24 травня священики Лондонської єпархії Пресвятої Родини відбули свої річні реколекції у венединському монастирі Belmont Abbey в місцевості Герфорд (Англія). Проповідував їм владика Гліб (Лончина) stoutовно найновішого листа Папи Франциска «Gaudete et exsultate» («Радійте і веселіться») щодо покликання до святості в сучасному світі. Святість – це найважливіша справа нашого життя, те, що єднає нас з вічністю, бо людина покликана бути святою, тобто бути з Богом, завжди шукати Господа, «бути правдивою людиною», як любив повторювати покійний Блаженніший Любомир.

Священиків на реколекціях було дванадцять. Були дві науки на день, третя – проповідь. Крім Божественної Літургії, отці служили Часи і Вечірню.

Вечорами отці сходилися, щоб довідатися про нові європейські правила щодо охорони особистих даних людей, які набрали чинності 25 травня, та обговорювали поточні парафіяльні й єпархіяльні справи.

На Службі Божій 22 травня владика Гліб вручив о. Ярославу Роеві подячну грамоту для парафії Покрови в Галіфаксі (яка має намір продати свій церковний будинок) за те, що вони подарували церкві святого Володимира у Ковентрі свій іконостас.

Як шороку, отці з владикою пішли й на монастирський цвинтар, де похований ієромонах Давриг Гарріс, який часто приїздив до української парафії у Глостері і був приятелем тамтешніх душпастирів та вірних. Священнослужителі відспівали панахиду за нього і за всіх, що там поховані.

Після реколекцій, у п'ятницю, священики взяли участь у соборчику.

Департамент інформації УГКЦ

Папа Франциск привітав з 25-літнім подружнім ювілеєм священника УГКЦ та його дружину

18 травня до папської каплиці ватиканської резиденції «Дім святої Марти» на ранкову Божественну Літургію прийшли родини, які зустріли свої подружні ювілеї, а також душпастирі-ювіляри, котрі відзначають річницю священничих рукоположень. Щасливі гості понтифіка – це люди з різних куточків світу. Серед ювілярів, яких запросив Папа на приватну молитву, була і священнича родина з Чернівців – отець Валерій Сиротюк та їмость Оксана Сиротюк. Українське священниче подружжя прожило разом 25 років.

«Минулого року на парафії української базиліки Святої Софії в Римі ми з дружиною мали нагоду бачитися з Преосвященним владикою Іринеєм (Біликом), – розповідає отець Валерій Сиротюк. – В розмові з ним ми пригадали владичі, що наближається ювілейна дата, коли Преосвященний, будучи ректором семінарії, благословив студента Івано-Франківської семінарії та студентку Київського педагогічного університету на подружжя. Єпископ уважно нас слухав, а наприкінці каже: «Чекайте, від мене вам прийде подарунок». І ось приходить на нашу адресу лист від секретаря Папи з повідомленням про те, що Папа Франциск запрошує мене разом з дружиною на ранкову Літургію...»

Щасливе подружжя привезло Папі українські дарунки. Як видно зі світлин, Папа Франциск виявив до українців свою прихильність і любов.

«Наше весілля відбулося 25 років тому, – продовжує отець Валерій, – в моїх рідних Кутах на Гуцульщині, в краю килимів, кептарів, сардаків, крисань, вишиванок. На час нашого візиту до Риму припадав День української вишиванки (17 травня), тому без жодних інших варіантів ми вирішили подарувати Святішому Отцеві гуцульський кептар та кресаню. Владика Іриною попередньо розвідав нам розміри одягу Папи, а декан Косівський отець Роман зібрав для нас кращих майстрів Гуцульщини. Результат перевершив наші сподівання.

На початку зустрічі з Папою Франциском я привітався українською «Слава Ісусу Христу» і Папа

відповів українською «Слава навіки Богу». Здається, з цієї хвили увага Папи до нас була особливою. Я представився, хто я і звідки. І коли Папа почув, що я – одружений священник, і поруч стоїть моя добродійка, то Папа подав нам одразу обидві руки. Справді, він нас благословляв обидвома руками, і ми почувалися дуже щасливі. Прийшов час на подарунок, і ось на якусь хвилю Папа Франциск – український гуцул. Дай Боже Папі «щестя і здоровля», як кажуть наші горяни.

Але то було ще не все. На якусь хвилю від радощів я згубився в часі, і Папа побачив у моїх руках велику книжку. А перед нашою дорогою до Риму наш владика Йосафат просив передати від нього поклін і нагадати Папі, що всі українці чекають Папу в гості до України, а заодно передати Святішому Отцеві книгу про Церкву на Буковині, про новоутворену Чернівецьку єпархію. Отож, Папа питає, чи ця книжка, що в моїх руках, також є для нього? О, відповідаю, перепрошую, так звичайно. На першій сторінці книжки – наш Чернівецький катедральний собор, якому скоро 200 років.

Папа був до нас доброзичливим, а його обійми теплі, наче нас вітав не глава держави і не Римський Архієрей, а рідний батько...

Того благословенного дня ми ще з дружиною прийшли до нашого святого Йосафата, гріб котрого знаходиться в Папській базиліці святого Петра, та блаженної матері Йосафати, моці котрої – в Генеральному домі сестер-служебниць.

В день ювілею ми дякуємо батькам за дар життя, владичі Іринееві – за подарунок, Преосвященному владичі Йосафатові – за молитву, Папі Франциску – за любов, а Богові Святому – за все!»

Джерело: Чернівецька єпархія УГКЦ

Папа Франциск поблагословив українських воїнів

українську делегацію владика Михайло (Колтун), керівник Департаменту військового капеланства Патріаршої курії УГКЦ.

Цього року в паломництві взяли участь військовослужбовці із 50 країн. Воїни приїхали сюди молитися за мир у світі та в Україні.

Як кажуть паломники, вулиці французького Люрда з захопленням зустрічали духовий оркестр Національної академії Сухопутних військ імені Петра Сагайдачного і було чимало несподіваних зустрічей.

За матеріалами: Капеланство.info

ПАПА ФРАНЦИСК ПРИЙНЯВ ПАТРІАРХА ВАРТОЛОМЕЯ I

26 травня Папа Франциск зустрівся з Константинопольським Патріархом Вартоломеєм I, який брав участь у конференції, організованій фундацією «Centesimus Annus». Напередодні Патріарх Вартоломеї відвідав також вислуженого Папу Венедикта XVI.

ПАПА ФРАНЦИСК: ХТО ВЧИНИВ ТЯЖКИЙ ГРІХ, НЕ МОЖЕ ПРИСТУПАТИ ДО ПРИЧАСТЯ

В часі Загальної аудієнції Святіший Отець, звертаючись до паломників із Польщі, сказав слова, які були проігноровані більшістю ЗМІ та навіть більшою частиною мовних редакцій Радіо Ватикану, в тому числі й українською. Проте ці слова знаходяться в офіційному транскрипті промови Папи в часі Загальної аудієнції, а також подані польською редакцією Радіо Ватикану. У час, коли в Церкві виникають різні тлумачення папського документу «Amoris laetitia», ці слова отримують особливу важливість.

«В молитві «Отче наш», просячи Бога: хліб наш шоденний дай нам сьогодні, – молимося не тільки за хліб, як поживу для тіла, але також і про Хліб Євхаристійний, як поживу для душі. Знаємо, що хто вчинив тяжкий гріх, не повинен приступати до святого Причастя без отримання перед цим розгрішення у Таїнстві Покаяння. Нехай Великий піст буде для вас спонукою, щоби приступити до цього Таїнства, добре висповідатися і прийняти Христа у Святій Причасті. Зустріч з Ним надає смислу нашому життю. Сердечно вас благословляю», – сказав Святіший Отець.

За матеріалами: «Католицький оглядач»

КАРДИНАЛИ ПІДТВЕРДИЛИ ЧУДО ЗА ЗАСТУПНИЦТВОМ ПАПИ ПАВЛА VI

Конгрегація у справах святих одногласно проголосувала за визнання чуда, яке відбулось за заступництвом блаженного Павла VI, що означає, що колишній Папа, швидше за все, буде канонізований уже цього року. Тепер канонізаційна справа переходить на остаточне погодження до Папи Франциска, очікуючи водночас призначення дати канонізації.

Як інформує «Catholic Herald», чудо за заступництвом Павла VI стосується зцілення ненародженої дитини, яка потерпала від потенційно смертельної хвороби. Невдовзі після беатифікації Папи Павла VI мати дитини поїхала до м. Брешія, рідного міста Папи, щоби помолитись за зцілення. Згодом дитина народилася цілком здоровою.

Папа Павло VI народився під іменем Джованні Баттіста Монтіні у 1897 році. Священіччя свячення отримав у 1920 році, архієпископом Мілану обраний у 1954-му, а на Петровий престіл обраний в 1963 році. Помер Павло VI у 1978 році.

Джерело: «Католицький Оглядач»

У Неаполі частково обвалилася давня базиліка Часткове обвалення базиліки Сан-Паоло-Маджоре і прилеглої до неї колишньої монастиря відбулося в історичному центрі італійського Неаполя. У будівлі монастиря тривали ремонтні роботи. Обвалилися будівельні рштування і частина стін культової споруди. Під час обвалення будівлі троє робітників отримали легкі травми. За даними пожежної служби, ще одного робітника витягли з-під завалів і передали медикам.

Базиліка Сан-Паоло-Маджоре знаходиться на місці язичницького храму I століття і середньовічної церкви, зведеної на честь перемоги військ Неаполя над сарацинами. Її будівництво в нинішньому вигляді було завершено на початку XVIII століття.

Джерело: KIPYOC

Папа оголосив імена нових кардиналів

Після проказування молитви «Царице Неба» в неділю, 20 травня, Папа Франциск оголосив: «З радістю повідомляю, що 29 червня проведу Консисторію з нагоди призначення 14 нових кардиналів. Їхнє походження виражає вселенськість Церкви, яка не перестає звичати Богу милосердною любов'ю усім людям на землі. А включення нових

кардиналів до Римської дієцезії, крім того, виражає неминучий зв'язок між Петровою столицею та місцевими Церквами, поширеними в світі». Далі Святіший Отець оголосив імена майбутніх кардиналів.

Крім того, Папа введе до Колегії кардиналів архієпископа, єпископа та ченця, які відзначилися ревним служінням у Церкві, але не увійдуть до Колегії виборців через вікові обмеження. Це вислужений Архієпископ Халапи (Мексика) Серхіо Обесо Рівера, вислужений очільник прелатури Корокоро (Болівія) Торібіо Тікона Порко та отець-кларетянин Бокос Меріно.

«Молимося за нових кардиналів, щоб, утверджуючи свою єдність з Христом, милосердним і вірним Первосвященником, вони допомагали мені в моєму служінні Єпископа Риму для добра всього святого вірного Божого люду», – закликав Святіший Отець.

За матеріалами: Vatican News

Папа Франциск оголосив дату канонізації блаженного Павла VI

Блаженний Папа Павло VI буде проголошений святым у неділю, 14 жовтня 2018 року, під час Святої Меси на площі Святого Петра у Ватикані, що збігатиметься з проведенням XV Звичайної Асамблеї Синоду Єпископів. Про це було оголошено під час Консисторії кардиналів з нагоди затвердження канонізаційних справ, яку Свя-

тіший Отець очолив 19 травня.

Разом з блаженным Павлом VI відбудеться канонізація мученика Оскара Арнульфо Ромеро, архієпископа Сан-Сальвадору (Сальвадор), а також італійських священників Франческо Спінеллі та Вінченцо Романо, німецької черниці Марії Катеріни Каспер і іспанської черниці Насарії Ігнасії Марч Меси, засновниці Згромадження місіонерок-круціаток Церкви.

Про близьку канонізацію блаженного Павла VI, якого він беатифікував 19 жовтня 2014 року, Папа Франциск повідомив під час зустрічі з римським духовенством на початку Великого посту 2018 року, а вже 6 березня було оприлюднено декрет Конгрегації в справах проголошення святих про визнання чуда за його заступництвом.

Того ж дня були оголошені інші чотири декрети про визнання чудес за заступництвом Оскаро

Ромеро, Франческо Спінеллі, Вінченцо Романо та Марії Катеріни Каспер. Про те, що наближається канонізація сестри Насарії Ігнасії, стало відомо 27 січня, коли також було оприлюднено декрет про визнання чуда за її заступництвом.

За матеріалами: Vatican News

Коштовне папське авто продали: частина коштів – для християн Іраку

Нещодавно аукційний дім «Сотбі» під час аукціону в Монако продав автомобіль модельного ряду «Huracan», який італійський виробник спортивних автомобілів «Lamborghini» подарував Папі Франциску в листопаді минулого року. Приймаючи цей подарунок, Святіший Отець постановив, щоб його продали, а виручені кошти були передані на добродійні проекти.

Виставлений на продаж через аукційний дім «Сотбі», унікальний спорткар з підписом Папи Франциска на капоті був проданий за 715 тисяч євро. Частина з цих коштів отримає Папська фундація «Допомога Церкві в потребі» для здійснення проектів, присвячених християнам з Долини Ніневії на півночі Іраку, звільненої від так званої «Ісламської держави».

У повідомленні фундації зазначається, що мова йде про громади, які після вигнання терористів повертаються до своїх поселень. Для того, щоб посприяти цьому поверненню, «Допомога Церкві в потребі» запустила так званий «План Маршала» для відбудови знищених помешкань, храмів та інфраструктури, створивши «Ninive Reconstruction Committee», до якого увійшли всі Церкви Іраку.

У повідомленні Ватиканського прес-центру, присвяченому незвичайному подарункові, отриманому Папою, зазначалося, що ще одним адресатом допомоги за виручені кошти стане «Спільнота Папи Івана XXIII», яка заангажована

в справу порятунку жінок, що стали жертвами торгівлі людьми та втягнені в проституцію. Врешті, частина коштів з продажу унікального автомобіля буде передана двом італійським товариствам, які здійснюють харитативні проекти в Африці.

За матеріалами: Vatican News

Глава УГКЦ до українців: «Мій заклик до вас дуже простий: не будьмо байдужими, бо байдужість вбиває!»

«Коли я байдужий, ця байдужість, у першу чергу, вбиває мене, який байдужий до того, що діється в моїй країні, який байдужий до болю мого ближнього. Тим самим я прирікаю і мою країну, і моє суспільство, і моїх ближніх на терпіння і смерть, – так висловився Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав у програмі «Відкрита Церква» про альтруїзм. – Тому мій заклик до вас є дуже простий: давайте, не будемо байдужими, бо байдужість вбиває!»

Блаженніший Святослав нагадав, як у часи Майдану на вулицях Києва можна було побачити короткий, але влучний як постріл напис: «Байдужість вбиває!»

Натомість, на його переконання, діла милосердя, альтруїзм оживляють. «Не будьмо байдужими, бо сьогодні ми часто чинимо як діти, які хочуть швидко і вже досягнути всього», – сказав Глава Церкви.

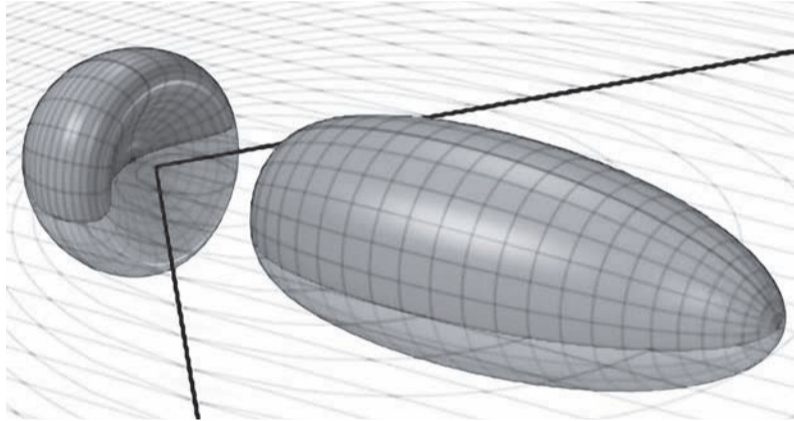
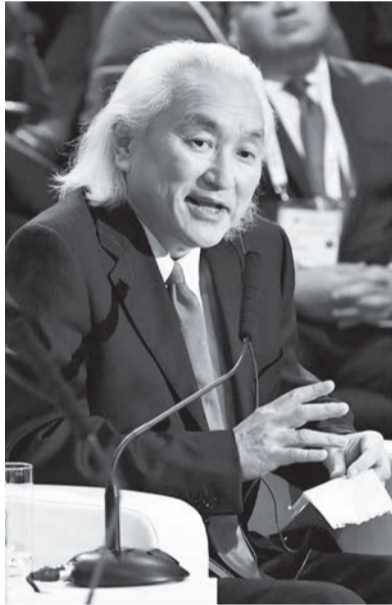
На думку Предстоятеля, часом боротися за свою країну, за краще майбутнє потрібно невпинною мурашиною працею багато років, як про це говорить

митрополит Андрей Шептицький. «Тому не будьмо байдужими, живімо любов'ю до свого ближнього, зауважуймо потреби свого ближнього. І тоді ми своїми маленькими вчинками будемо рятувати їхні життя і будувати краще майбутнє для нашої з вами батьківщини», – закликав Глава УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ

Бог існує: відомий вчений фізик зробив гучну заяву

більшою від швидкості світла у вакуумі.

Після теоретичних досліджень Каку заявив, що фізичну реальність, в якій ми живемо, можна описати чимось подібним, як Матриця з однойменного фантастичного фільму. «Я дійшов висновку, що ми живемо у світі, який функціонує за правилами, створеними зовнішнім розумом», – заявив учений.

Каку також переконаний, що в нашому світі немає жодної випадковості, а все підпорядковується чітким правилам. На його думку, лише існування Бога може пояснити такий стан речей: «Мені абсолютно ясно, що ми

існуємо в плані, що регулюється правилами, які були створені універсальним розумом, а не випадковістю».

Каку вважає, що Бог є дуже оригінальним математиком, і розмірковує Він музикою. «Я переконаний, що Божий Розум створює музику, яка є музикою струн, що звучить в 11-вимірному просторі», – стверджує відомий фізик-теоретик.

Теоретичні роздуми Каку неймовірно перегукуються з думкою Отців Церкви про Бога як Композитора Всесвіту і з твором Дж.Г.Толкіна «Сільмарільйон».

Джерело: u-news.com.ua

Історик Роман Скакун: «У 1947 році агентами КДБ в Україні було 15 з 18 єпископів Православної Церкви»

Найбільш цінними агентами КДБ у єпископаті Російської Православної Церкви в Україні в 1947 році були «Петров» на сході країни і «Глібов» з «Івановим» – на заході, впливає з довідки, опублікованої істориком Романом Скакуном. Серед 17 єпископів і одного митрополита Російської Православної Церкви в Українській Радянській Соціалістичній Республіці в 1947 році лише троє не були агентами КДБ. Про це йдеться у довідці про стан агентурно-оперативної роботи відділу «О» (з оперативної роботи серед духовенства) МДБ УРСР, опублікованій у Facebook істориком Романом Скакуном. «Маємо по республіці: 17 єпархій, один митрополит і 17

єпископів, – і водночас «агентури по єпископату»: 15 (загалом же по РПЦ в Україні – 574 агенти і 1636 інформаторів)... Цікаво було б знати, хто ті троє з 18, хто не співпрацював із КДБ», – написав він.

Серед найцінніших агентів у

документі зазначено «Петрова» у Ворошиловградській (нині Луганській) області, «Глібова» у Львівській та «Іванова» у Дрогобицькій (територія, приєднана Радянським Союзом у 1939 році після розділення Польщі з Німеччиною). У коментарі до свого посту Роман Скакун зазначив, що агент «Глібов» – це львівський єпископ Макарій Оксіук, а «Іванов» – дрогобицький єпископ Михайло Мельник. «Петров» – очевидно, Никон Петін, єпископ Донецький і Ворошиловградський, – написав історик.

Згідно з довідкою, загалом у 1947 році було завербовано 80 нових агентів.

За матеріалами: ПІСУ

«ДОПОМОГА ЦЕРКВІ В ПОТРЕБІ» ВІДНОВЛЯЄ ПОМЕШКАННЯ СИРІЙСЬКИХ ХРИСТІЯН

Цими днями в сиро-православному катедральному соборі в сирійському місті Хомс відбулася особлива церемонія: християни, власники 97 помешкань, отримали від Папської фундації «Допомога Церкві в потребі» символічні наріжні камені з написом «Христос – моя скеля». Цей акт став початком відновлювальних робіт, що фінансуватиме добротинна організація.

В комюніке про цю подію зазначається, що Хомс є третім – після Дамаску та Алеппо – найбільшим містом Сирії. Протягом перших років триваючої в країні війни воно стало театром запеклих боїв між повстанцями та урядовими військами. Чимало християн покинули місто задля міркувань безпеки або через те, що їхні помешкання були зруйновані.

Власники 97 помешкань належать до різних християнських конфесій. Серед них – одна маронітська, 26 мелхітських, 11 православних та 29 сиро-православних сімей. Реконструкція їхніх помешкань повинна завершитися до початку осені. Фундація, яка вже профінансувала відновлення 110 помешкань, виділила на цей проект 300 тисяч євро.

Директор італійської філії «Допомоги Церкві в потребі» Алессандро Монтедуоро зазначає: «Від 2011 року ми пожертвували для наших братів і сестер сирійців 24,5 мільйона євро, відчуваючи обов'язок прикластися до здійснення їхньої мрії повернутися до своїх домівок. Але від них ми вчимося, що означає мати стійку та непохитну віру. Бо Ісус, навіть серед жахів сирійської війни, ніколи не переставав бути їхньою скелею».

За матеріалами: Vatican News

НІМЕЧЧИНА: ТУРБОТА ЦЕРКВИ ПРО ХВОРИХ

«Я був хворий і ви мене відвідали» – таку тему має документ Єпископської конференції Німеччини, присвячений темі «Турбота Церкви про хворих», в якому німецькі єпископи переосмислюють піклування про хворих в лікарнях та про недужих членів родини, як також піклування про працівників охорони здоров'я, беручи до уваги численні зміни у сфері медичного обслуговування населення. Йдеться про зміни, які стосуються витрат та економії коштів, оцифрування та спеціалізації у сфері медичного обслуговування, скорочення термінів госпіталізації та тенденція до ширшого використання амбулаторного догляду, закриття дрібних структур та концентрація обслуговування хворих у великих лікарнях.

Метою документу німецьких єпископів є «дати напрямні орієнтації парафіям, волонтерам та медичним капеланам у зв'язку зі змінами в суспільній та релігійній сферах. Одина з головних турбот стосується «поширення душпастирства охорони здоров'я на місцевому рівні – як у проектах ліцеєзій, так і в конкретних обов'язках парафій чи душпастирських одиниць», маючи на увазі швидке поширення амбулаторної допомоги.

Єпископська конференція Німеччини приділяє окрему увагу питанню душпастирства в сучасній лікарняній системі та відповідного приготування до консультування у важливих актуальних питаннях (наприклад, у сфері біоетики). Також визначено різницю між «духовною опікою» та «душпастирством хворих».

Джерело: Радіо Ватикан

А ВИ ШЕ НЕ БАЧИЛИ

УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ ФІЛЬМ?

Фільм «Ісусе, йду за Тобою» розповідає про життя, служіння і монаший подвиг матері Моніки Полянської, Чину святого Василя Великого, беатифікаційний процес якої триває.

Мати Моніка – багатолітня ігуменя Словітського, Журавнівського та Підмихайлівського монастирів, яка залишила нам приклад молитви, вірності Богові і любові до ближніх. Перед глядачами крок за кроком відкривається шлях монахині, який вона пройшла від затишного батьківського дому до холодного сибірського концтабору. У часи гоніння на Греко-Католицьку Церкву мати Моніку заарештовано і вивезено до Мордовії, де вона до останніх днів життя була апостолом миру, добра, Божої любові.

Фільм створено стараннями сестер Чину святого Василя Великого провінції Пресвятої Трійці в Україні.

За матеріалами: «Слово Today»

Роздуми над життєписом святості блаженного Володимира Прийми

Мільйони таких були неповинно убитими лише за те, що жили на своїй землі, говорили своєю мовою та молились Богові. І все ж, коли ретельніше приглянутись до його долі, то неможливо не помітити, як особисті чесноти християнина органічно вплелись у незбагнений візерунок Божого промислу, і саме тому його життя стало символом і гідним зразком наслідування для нас – тих, хто вважає себе українцями і християнами.

Нині подібних трагічних історій з того періоду ми маємо незліченну кількість. І все ж... І все ж є в ній щось незвичайне, щось непромінаюче важливе як для наших, так і прийдешніх часів. Як часто ми забуваємо відому істину – «із крові героїв зростає нація, з крові мучеників зростає Церква». Їх трагічна смерть не була випадковою.

Чи міг священик, з огляду на небезпеку військового часу, піти до потребуючої пізніше, як мене тривога? Зрештою, не минуло й доби, як уже зранку наступного дня в селі були німці. Звісно, що міг, і ніхто не порадив би йому цього за зле, розуміючи, що, згідно з людською логікою, інакше і не можна було вчинити. Чи міг Володимир Прийма вхопитись за рятівну соломину, яку йому подавав священик, відмовляючи: «Володимире, твій обов'язок – опікуватись сім'єю», і не наражати себе на небезпеку? Так, міг, і, за людською логікою, ніхто і ніколи не посмів би дорікнути йому, адже сам отець намагався відмовити дяка від цього наміру. Але в той час обидва блаженні мислили не обмеженими людськими категоріями самозбереження, а почуттям найвищого християнського обов'язку перед Творцем. Не розумом, але серцем сприйняли вони Христову заповідь «Люби ближнього твого, як себе самого» [Мт. 22:39; Рим. 13:9; Гал. 5:14] і нею керувались, як свідчили сучасники, впродовж усього свого життя.

Багато літ сплигло від тих подій. Сьогодні немає в живих уже жодного з однолітків священика чи навіть багато молодшого дяка – повмирали усі, і все, що мали, що шанували і чим пишались та дорожили, покинули на землі для тління і небуття. Повмирали і їхні кати. На згадку тут приходять лише слова-молитва Тараса Шевченка: «Які ж мене, мій Боже милий, діла осудять на землі?» Їхня смерть стала величним підсумком усіх їхніх тихих та непомітних праведних трудів земних. І коли

починаєш усвідомлювати це, то раптом зникає страх перед смертю, навіть смертю кривавою, мученицькою, бо розумієш, що мучеництво за народ, за Церкву, за Христа ще треба заслужити, що це – не страта, а благодать, яку, як нагороду, отримують праведники. І сказане незаперечно стверджує практика життя, бо і блаженний о. Миколай, і блаженний Володимир отримали життя вічне та увійшли в сьвіто Божої слави на небесах, а на землі для усього українського народу стали гідним прикладом для наслідування.

Коли розмірковуєш над долею особи світської, мирянина Володимира Прийми, то раптом усвідомлюєш, що її неможливо відокремити, відірвати від долі особи духовної, священика Миколи Конрада. Так виглядає, що обидва святі є немислимі один без одного, і саме через цю цілісність Бог хоче наголосити нам на важливих, особливо в теперішньому часі маловір'я, споконвічних істинах. Священик і дяк віддали своє життя, несучи потребуючий Найсвятіше Тіло і Найсвятішу Кров Ісуса Христа (Пресвяту Євхаристію). Як колись Господь наш, не вагаючись, пролив свою кров і віддав своє життя, щоби порятувати людство, так і о. Микола та Володимир своїми муками і смертю засвідчили, що для християнина у цьому тимчасовому земному житті не може бути цінності більшої, ніж Пресвята Євхаристія. Цей приклад є особливо промовистим для наших часів, бо допомагає досягнути: а що ж урешті відбувається на Божественній Літургії в момент, коли священик виголошує: «Святеє святим», коли ми приступаємо (чи не приступаємо) до Пресвятої Євхаристії. Людино, уже найвищий час зрозуміти, що, приймаючи Тіло і Кров Христа, ти повинна бути святою, бо інакше, за словами апостола Павла, кожен, хто негідно споживає Євхаристію, «буде винний за Тіло і Кров Господню» та «суд собі їсть і п'є» [1 Кор. 11:27-29]. Бо «Святеє» – це та найвища цінність, яка кожному з нас дарує життя вічне [розваж Ів. 6:53-56], за яку впродовж Христової ери мільйони християн, не вагаючись, без страху і жалю, віддавали своє життя. З іншого боку, якщо ти вважаєш себе особою віруючою, християнином (християнкою), ти не маєш права не бути святим (святою), бо, як засвідчив апостол Іван, ніщо нечисте не увійде до Царства Небесного [Об. 21:27].

Також у наш непевний час єдність о.

Миколи Конрада та Володимира Прийми, священика і мирянина, є добрим і повчальним прикладом цілісності Христової Церкви, органічної і нерозривної єдності усіх її станів – ієрархії, духовенства, монашества та мирян. Кожен, згідно зі своїм покликанням і Божим задумом, на своєму місці сповняє свій неповторний і по-своєму найважливіший Божий план і сподівання, які на кожного, хто приходить у цей світ, покладає Творець. Про це виразно навчає апостол Павло, коли порівнює єдність Церкви з цілісністю людського організму [розваж 1 Кор. 12:1-31]. Христос своєю смертю і воскресінням збудував та утвердив єдину Церкву, яка непорушно стоїть уже два тисячоліття і стоятиме до другого Його приходу. Уже дві тисячі років Він кормить і лучить в одне містичне тіло окремих членів цієї Церкви своїм Тілом і своєю Кров'ю. Тому кожен, наскільки за людськими мірками він не був би мудрим, талановитим чи харизматичним, хто противиться, відводить від єдності Церкви, а також кожен, хто довіряється, спомагає, слідує за такими особами, стає винен супроти Тіла і Крові Господньої, робиться винним у смерті мільйонів Христових мучеників, які за єдність Церкви жертвували своє життя.

У Бога немає нічого випадкового, і закономірним є те, що, за Божим промислом, у вересні 2012 року Синод Єпископів УГКЦ проголосив блаженно-го Володимира Прийму покровителем мирян з тим, щоби його життя, віра і вірність Творцеві були постійним і надійним дороговказом для кожного українця, християнина. Властиво, прикладом має бути не лише смерть, але й усе життя блаженного. Так, мова саме про ці сірі одноманітні будні, у яких, здається, немає і бути не може жодної героїки, жодної святості. Але ж якщо, для прикладу, людина незряча, то чи означає це, що не існує краси довколишнього світу? Так само і зі святістю – незрячий серцем не зможе побачити її у повсякденному житті. Жити в Бозі, жити чесно, сумлінно сповняти свій подружній, професійний обов'язок, відчувати потреби ближнього, жертвовно працювати для народу, не чинити неправди, не брати участі у справах темряви – хіба це не святість?!

Нерідко серед нас можна почути нарікання, як непросто стало жити, як багато треба працювати, і так бракує

часу, щоби відпочити, розважитись. А чи легко, чи просто було жити нашим батькам та дідам? В ті часи не було такої як нині техніки та механізмів, немислимі були сучасні зручності і вигоди, працювати доводилось, докладаючи важких фізичних зусиль, зранку до ночі, і вислід цієї праці часами бував настільки мізерним, що бракувало навіть на найнагальніші людські потреби. Чи міг блаженний Володимир після цілоденної виснажливої праці в полі увечері мовити собі: «Досить з мене того, я хочу відпочити, полежати або просто побути з родиною, з дітьми». А все ж ні – попри обов'язки годувальника немалої родини, попри сумлінну працю при парохіяльній церкві, він ще відчував внутрішню потребу хоч дешицею прислужитись своїй успішній нації.

У Львівському центральному державному історичному архіві дивом збереглися документи, що засвідчують активну суспільну працю Володимира Прийми. Незважаючи на протидію польської влади, разом із тодішнім парохом о. М.Вояковським він був серед тих небайдужих односельців, які творили у Страдчі читальню «Просвіти», і належав до керівного ядра сільського осередку. Саме цієї відповідальної громадянської позиції перед своїм народом кожного зокрема так часто бракувало у різні періоди історії України, – як, зрештою, бракує її і сьогодні.

Володимир Прийма не вважав себе святым. Він просто чинив згідно з тим, що підказувало йому сумління, жив у мирі з собою та ближнім, жив у Бозі і з Богом. В тих часах людей, подібних до нього, були тисячі, сотні тисяч, мільйони, і Володимир Прийма є уособленням усіх мучеників, що загинули за віру Христову та за рідну землю, усіх, хто карався по тюрмах і сибірах, хто в часи підпілля і переслідувань зберігав віру та плекав українську традицію. І тому Церква поставила нам життя блаженного Володимира як приклад, гідний для наслідування, щоби кожен з нас особисто й увесь український нарід зростали і мужніли у вірі та християнських чеснотах Богові на славу, Україні – на добро, а нам – на спасіння і життя вічне.

Зенон БОРОВЕЦЬ

Чи любиш ти Церкву? 8 думок про церковне життя

Хочеться в такі складні часи, коли кожен думає, каже, пише і чинить все, що забажає, інколи без оцінки змісту й користі від того всього, – донести до серця кожного потребу і необхідність правдивого життя у Церкві.

Часто-густо можна почути, як говорять чи пишуть про Церкву як про якусь там третю особу: Церква погана, Церква грішна... Пишуть і говорять про Церкву інколи навіть ті, які жодного стосунку до неї не мають. А хто ж така Церква? Та це ж ми – і вірні, і духовенство. І кожен з нас відповідальний за те, щоб Церква була такою, якою її хоче бачити Господь (а не та чи інша категорія людей).

Господь Ісус Христос заснував Церкву як спільноту віруючих людей, перш ніж відійти з земного життя. І призначення Церкви – одне-єдине: провадити людей до Царства Небесного. Про це читаємо у Євангелії: «У відповідь Ісус сказав до нього: «Щасливий ти, Симоне, сину Йонин, бо не тіло і кров це тобі відкрили, а Отець Мій Небесний. Тож і Я тобі заявляю, що ти – Петро (скеля), і що Я на цій скелі збудую Мою Церкву й що пекельні ворота її не подолають. Я дам тобі ключі Небесного Царства, і що ти на землі зв'яжеш, те буде зв'язане на небі; і те, що ти на землі розв'яжеш, те буде розв'язане й на небі» (Мт. 16, 13-19).

1. Церква – це не група досконалих і святих осіб, а спільнота людей, що вірують у Христа-Господа і мають перед собою чітко визначену мету: спасити свою душу і потрапити до Царства Небесного з допомогою Божої благодаті. Це часто дуже різні люди, які інколи докладають величезних зусиль, аби жити святим життям, і цінують ті засоби, які пропонує Церква: святі Таїнства Покаяння (Сповіді) і Євхаристії (Святого Причастя), щоби впорядковувати своє життя. Кожна людина має свій шлях до Господа і до Церкви, тому за кожну нову людину у Церкві та в храмі треба подяку складати Господу, радіти і допомогти людині комфортно почуватися. Боляче, коли несвідомі або лукаві християни заявляють, що в Церкві всі повинні бути святими, і використовують кожну нагоду, аби викривати чи пліткувати про слабкості окремих людей, які належать до Церкви, і таким способом зневажають святе ім'я Церкви Христової. Боляче, коли ми не переживаємо за наших рідних та близьких і за їхнє церковне життя: мовляв, це не наша справа.

2. Церква відкрита для всіх, бо Христос її заснував для всіх без винятку людей. Тому ті, хто прагне жити з Господом, покликани приймати всіх інших людей як своїх ближніх, які також мають свої обмеження і слабкості, але прагнуть належати до спільноти Церкви. Тому в Церкві не може бути різних «групок», які вважають себе особливими і незамінними, але всі взаємно повинні одні одних приймати, поважати і любити. У Церкві всі покликани служити іншим, як цього нас навчав Ісус Христос, а служіння – це любов, піклування, турбота про інших, а не просто «тішення самими собою та своєю праведністю». Боляче, коли

у церковній спільноті трапляються ситуації, коли одні не сприймають інших чи уникають зустрічі, або просто ігнорують своїх ближніх, знаходячи для цього масу причин та оправдань. Це не по християнськи. Так робив фарисей, який казав: «Боже, дякую тобі, що я не такий, як інші люди – грабіжники, несправедливі, перелюбці, або як оцея митар» (Лк. 18, 11).

3. Є різні нагоди, які допомагають людині по-новому відкрити для себе Церкву. Це Таїнство Хрищення, коли хтось у сім'ї народився; це Таїнство урочистого Святого Причастя (Пресвятої Євхаристії), коли діти готуються до величнього дня зустрічі з Христом; це Таїнство Подружжя, вінчання двох свідомих і зрілих християн – хлопця і дівчини, котрі здатні взяти на себе подружні обов'язки і жити вірно та в любові аж до смерті. Це різні ювілеї та святкування; християнські похорони; це, зрештою, недільні і святкові богослужіння. Боляче, коли християни розглядають ці нагоди як обрядові моменти і не вникають у суть тих чи інших таїнств; коли спочатку планують святкування в ресторанах, а потім вже організують справи з уділенням Таїнств, підлаштовуючи головне другорядному; коли вперто вірять різного роду забобонам, тим самим зневажаючи віру в Єдиного Господа і святі традиції Церкви Христової та не мають бажання виправлятися; більше того, вимагають чи претендують, щоб Церква сприймала їхні штуки, забобони чи «традиції». Христос сказав: «Коли ви перебуватимете в Моїх слові, ви дійсно будете Моїми учнями і спізнаєте правду, і правда визволить вас» (Ів. 8, 31).

4. Церква – це спільнота свідомих віруючих людей, які розуміють, що діти та молодь – це наше майбутнє і майбутнє Церкви. Тому нормальна церковна спільнота старается допомагати і сприяти всьому, що стосується навчання та формування молодого покоління (катехизація, ораторій, християнські табори та відпочинки, прощі, поїздки). Кожна парафіяльна спільнота має зробити все для того, щоб діти і молодь у храмі почувалися добре, щоб їм хотілося приходити до храму. Священик першим є відповідальний за організацію таких дитячих і молодіжних заходів на

парафії, але без здорового сприяння батьків інколи неможливо зробити щось більше і краще. Боляче, коли батьки так організують життя своїх дітей, що їм стає часу і грошей на все (гори, море, лижі, аквапарк, поїздки та інші розваги і відпочинки), але не залишається часу на недільну Божественну Літургію, на катехизацію, на здоровий християнський відпочинок з їхніми однолітками. Є така чудова фраза з народної мудрості: якщо з дітьми не говорити про Бога, то потім прийдеється все життя з Богом говорити про дітей.

5. Благодійна діяльність у Церкві – це щось дуже цінне і невід'ємне від життя нормальної парафіяльної спільноти. Тому важливо відгукуватися та особисто брати участь у різних загальноцерковних ініціативах, підтримувати парафіяльні благодійні проекти. Часто у парафіях є потребуючі люди чи родини: хто, як не Церква, повинен відкликнутися? Ми завершили парафіяльний проект «Купівля житла для багатодітної родини», підтримуємо потерпілу від пожежі родину і ретельно займаємося питанням будівництва парафіяльного дитячого садочку «Ковчег». Але в нас є правило, яке нам залишив Ісус Христос: «Нехай твоя ліва рука не знає, що робить твоя права: щоб твоя милостиня була таємна» (Мт. 6, 3 4). Боляче, коли люди претендують на привселюдну подяку чи ображаються, коли їх не похвалили чи забули згадати при певних нагодах, не вручили їм грамоти чи медалі.

6. Етика поведінки у храмі – це певні необхідні найпростіші правила, які сприяють тому, щоб усі могли легко спілкуватися з Богом і не завжали іншим це робити. Деякі правила є спільними для всіх, а якісь різняться відповідно до окремих місцевостей та парафій. Нині загадаю три моменти: не личить користуватися телефоном – під час богослужінь відповідати на дзвінки, читати чи відписувати СМСи, переглядати пошту чи соцмережі, виходити чи вибігати з храму, щоб вирішити «термінову» справу. Невже є настільки важливі речі, які не почекають однієї годинки, поки ми не вийдемо з храму?

Це одна річ, яка є очевидною у храмі: коли люди жують жуйку в храмі

під час богослужінь. Я зазвичай перед уділенням Таїнств прошу про дві речі: вимкнути телефони і викинути жуйки. Але невже про це треба нагадувати? Боляче і неприємно на це звертати увагу, але інколи доводиться.

7. Активна участь у богослужіннях – це щось дуже цінне і є ліками проти нудьги. Саме активна участь допомагає людині не розсіюватися і вникати у зміст молитов. Інколи люди нарікають, що їм нудно у храмі. Щоб не було нудно, треба старатися розуміти, що відбувається, і брати участь у богослужінні. Цьому допомагають молитовники, уважне слухання читань, уважне слухання проповіді із зусиллям пригадати згодом, про що йшлося у проповіді і які читання були на Святій Літургії. Також важливо приходити до храму завчасно, заздалегідь передбачивши необхідний час для приготування і на дорогу до храму. Боляче, коли люди знаходять оправдання на те, що запізнюються, або на те, ніби й досі не розуміють, що правиться і який порядок богослужінь, і взагалі не вникають у зміст молитов і відправ. Якщо людина не забажає розуміти – насилу цього ніхто не зробить, і якщо людина не вийде з дому загодя, то аж ніяк не зможе вчасно прийти на богослужіння.

8. Фінансове питання у Церкві – це гаряча тема, але вона має бути чіткою і ясною. Відколи існує Свята Церква – існували пожертви як засіб її існування та утримання. Ще в Старому Завіті Господь установив закон про десятину – тобто закон, який передбачав пожертву десятої частини свого заробітку на храм і на служителів храму. Цього закону ніхто не скасовував, і сьогодні є вірні, які стараються частину свого прибутку, інколи десятину, віддати на благодійність чи на діяльність Церкви. Ці люди часто дають свідчення про те, як Господь благословляє їхній добробут.

У храмах збирають пожертви або є скриньки, куди вірні викидають свої пожертви. У храмі є «Скринька благодійності» – пожертви з неї йдуть на потребуючих і тих, хто просить про милостиню; є «Скринька для жертв на Божественну Літургію» – жертви йдуть на утримання священників; є інші скриньки – це пожертви, які використовуються для утримання храму і всього господарства, для розвитку парафії. Частина з цих грошей, як просить Церковний Уряд, використовується для катехизації та євангелізації. Фінансові внески – пожертви – це свідомі участь кожного вірного у житті, діяльності та розвитку нашої Церкви.

Дякую вам за те, що ви любите Церкву. І на завершення пропоную вам слова св. Івана Золотоустого: «Не відходь від Церкви, бо нема нічого сильнішого від Церкви. Церква – твоя надія. Церква – твоє спасіння. Церква – твій захист. Вона вища від неба, обширніша від землі. Церква ніколи не старіється, але завжди цвіте. Тому Святе Письмо, підкреслюючи її твердість і неперушність, називає її скелею» (Гомілія на Псалом 44).

Вкрадена українська святиня й досі у Москві. Богородиця Володимирська чи Вишгородська?

Найбільша реліквія Російської Церкви – Володимирська ікона – насправді іменується Вишгородською Богородицею Ніжності. До 1155 року вона була однією з головних святинь України-Русі (згідно з тисячолітньою традицією, автором знаменитого лику вважають сучасника Богородиці євангелиста Луку). Вподовж 863 років право влас-

Св. апостол і євангелист Лука

ності Російської Церкви на ікону тримається на злочині і міфах. Вважаємо за потрібне про це нагадати.

МІФ 1

«До половини V века икона оставалась в Иерусалиме. При Феодосии Младшем ее перенесли в Константинополь, откуда в 1131 г. она была прислана на Русь как подарок Юрию Долгорукому от Константинопольского Патриарха».

Але всі історичні джерела свідчать, що 1131 року Великим київським князем був Мстислав Ве-

Мстислав Володимирович (1 червня 1076 – 14 квітня 1132), портрет з царського титулярника. Давньоруський князь із династії Рюриковичів. Великий князь Київський (1125–1132). Найстарший син Володимира Мономаха та його першої дружини Гіти (дочки англійського короля Гарольда II Годвінсона), останній князь, що утримував єдність Київської держави. Засновник кам'яної церкви св. Федора в Києві (1129). Святий. Хрищене ім'я — Федір. Інші імена Мстислав-Федір, Мстислав Великий, Мстислав-Гаральд.

ликий. Юрій Долгорукий у той час виконував обов'язки удільного князя далекого Ростово-Суздальського

регіону.

Звичайно, можна припустити, що з датою вийшла помилка, а правдивою лишається інформація щодо особи князя, якого греки удостоїли безцінного дарунка. Проте є й інші причини, які унеможливають достовірність такої гіпотези. А саме – життєві історії обох князів.

Мстислав та Юрій були синами славнозвісного Володимира Мономаха. Але батькову науку про те, «як подвигнутися на добрі діла», кожен княжич зрозумів по-своєму.

Мстислав посів київський престол по смерті Володимира Мономаха. Він керував державою так славно, що удостоївся ймення Великий. Князь був мужнім лицарем і мудрим державцем. «Він умів владарювати і тримати порядок всередині держави». Слава про чесноти руського володаря ширилася всією Європою. І тому угорські, данські, візантійські, польські монархи вважали за честь пошлюбити своїх принців чи принцес із дітьми Мстислава.

Великий князь помер 1132 року і був похований у збудованому ним Федорівському монастирі у Києві. Незадовго по смерті Церква зраховувала його до лику святих. І тому, повертаючись до історії ікони Богородиці, цілком логічно, що саме та-

кому славному володарю передали з Константинополя безцінний образ.

Із Юрієм Долгоруким все було зовсім інакше. Сьогодні його здебільшого знають як засновника Москви. І, вочевидь, через це замовчують, що державником суздальський князь виявився нікчемним. Ідеяфікс всього його життя полягала у здобутті Києва. Суздальський князь невтомно намагався загарбати столицю Русі, за що літописці охрестили його Довгоруком.

Княжа мрія збулася аж 1156 року. Але ненадовго. Великим київським князем Юрій пробув два роки і помер насильницькою смертю (його отруїли). Кияни, дізнавшись про кончину нелюбого правителя, погромили князівські хорони і «всіх суздальців із безчестям вигнали з міста».

Варто розібратись, чим Довгорукий так дошкулив київському люду. Перший історик Києва Максим Берлінський характеризує князя Юрія як «правителя, що більше займався розвагами, аніж державними справами, що киян страшенно дратувало...», а найгірше те, що «правління Юрія Володимировича призвело до втрати Руссю багатьох земель і посилення половців», а тому перебування його у столиці «для киян було нестерпним».

Микола Карамзін, автор «Історії держави Російської», називає Довгорукого «властолюбним, але порожнім князем, який не мав чеснот великого батька і не прославив себе в літописах жодним подвигом благородства, жодним добросердним вчинком, притаманним Мономахо-

Князь Юрій Долгорукий. Портрет з Царського титулярника. 1672 рік. Юрій Володимирович (1090 — 15 травня 1157, Гюрги Володимирович, Дюрги Володимирович) — руський князь із династії Рюриковичів, роду Мономаховичів. Син Володимира Мономаха та його другої дружини, дочки половецького хана. Великий князь київський (1149–1151, 1155–1157), князь суздальський (1108–1135, 1136–1149, 1151–1155) і Переяславський (1134–1135), князь Володимиро-Суздальський, родоначальник лінії володимиро-суздальських князів Юрійовичів.

вому племені... Народ київський так ненавидів Довгорукого, що не захотів, щоб і тіло його лежало поруч із Мономаховим (тобто у Святиї Софії), і поховали його поза містом...»

МІФ 2

«1155 г. сын Юрия Долгорукого, св. князь Андрей Боголюбский, желая иметь у себя прославленную святиню, перевез икону на север, во Владимир, и поместил в воздвигнутом им знаменитом Успенском соборе. С того времени икона получила именование Владимирской».

А в літописах пишуть, що ікону Боголюбський викрав.

Річ у тім, що Юрій Довгорукий, завоювавши київський престол, поставив Андрія у Вишгороді і призначив його своїм наступником. Молодому княжичу, звісно, хотілося стати великим князем. Але йому імпонувало єдиновладдя. Київські ж традиції правління змушували князя узгоджувати всі свої рішення з дружиною, боярами і зборами громадян (віче). Це по-перше. По-друге, Боголюбський з досвіду батька знав, що киянам треба годити, бо нелюбого князя вони можуть прогнати, а то й замордувати.

Інакше кажучи, перспективи стати великим і самовладним володарем у Києві бути просто не могло. Зрозумівши це остаточно, князь вирішив стати великим і самовладним у себе на Суздальщині. Для цього забите і

віддалене Суздальське князівство він постановив зробити престольним, тобто в усьому рівнозначним Києву.

Реалізація задуму почалася однієї ночі, коли Боголюбський поцупив з церкви чудотворну ікону Богородиці і без батьківського благословення (це особливо обурило літописців) дремену із Вишгорода до Суздаля.

Слово «поцупив» тут не перебільшення. Святий образ був надзвичайно шанований у Вишгороді і по всій Русі. Біля нього відбувалися неймовірні чуда і сила паломників з усієї країни приходила поклонитися Вишгородській Богородиці Ніжності. Тому про добровільну передачу городянами безцінної святині та ще й синові розгульного князя не могло і мовитися.

Але Боголюбський розумів, що почин нової столиці конче має супроводжувати якийсь знак Божого благословення. Вишгородська святиня ідеально для цього підходила. Це і спонукало князя вчинити святотрадіство.

По дорозі до північних земель Андрій незле прорахував, що запровадження самовладства на базі Суздаля завдасть добрячої мороки, адже там жило старе боярство (тодішня політична еліта), та більше-менше, але діяли київські демократичні закони. І вирішив князь, що незрівняно зручнішим для заведення нових порядків буде Володимир – невелика слобода неподалік Суздаля. Але як це зробити?

Тут настала черга третього міфу.

МІФ 3

Третій міф, посилаючись на древню «Оповідь про чуда Володимирської Божої Матері», стверджує, що по дорозі до Суздаля, «во время молитвы, к нему явилась Пресвятая Дева и велела поставить икону во Владимире. Это стало причиной, почему великий князь сделал Владимир столицей».

Отже, ідея Суздаля відпала і князь розпочав імените будівництво нової столиці у до цього геть неіменитому Володимирі.

Але чи дійсно на це було розпорядження з неба? Порівняно недавно (1895 року) дослідники Імператорського Московського археологічного товариства, вивчаючи стилістику «Оповіді», незаперечно довели, що одним з її авторів був сам Боголюбський. Немає сумнівів, що взявшись за перо князь спонукали ризикові політичні інновації. Їх конче потрібно було підперти належною ідеологією. І князь оформив це у безпрограшний спосіб – із посиланням на волю Божу.

В історії Церкви записано чимало історій явлення Богородиці. Але така честь випадала не абикому, а найбільшим із достойників. Боголюбський достеменно до таких не належав. І подальші події тому підтвердження.

Поставивши крадену святиню у Володимирі, Андрій проголосив себе великим князем і заходився робити там другий Київ – із Золотими воротами, Успенським собором і так далі. «Але колізія полягала в тому, що великокнязівський титул,

самовільно привласнений Андрієм, викликав на Русі скептичне ставлення... те звання було нерозривно пов'язане з Києвом. Без Києва Андрія великим князем ніхто не визнавав і формально він залишався одним з удільних князів», – пише

Андрій Боголюбський. Реконструкція, виконана антропологом Герасимовим на черепі князя, взятому з місця поховання. Київський історичний музей. Зал «Київська Русь».

Андрій Юрійович «Боголюбський» (близько 1110 — 29 червня 1174), призвисько «Китай». Таке псевдо отримав через те, що жив у фортеці Китай-город і майже не виходив із неї. Кияни й брати-князі прозвали його «Китаєм». Можливо через численні інтриги, які князь «сплітав» щодня. Слово «кита» староруською мовою означає «плетіння» (звідси, наприклад, слово «китиця»). Князь вишгородський 1149–1150, 1155–1156, пересопницько-турівський 1150–1151, владимиро-суздальський 1156–1174. Відомий загарбник і руйнівник Києва.

історик Михайло Брайчевський.

Інакше кажучи, допоки стояв Золотоверхий град, іншої легітимної столиці бути не могло. виправити таку ситуацію Боголюбський вирішив знищенням Києва.

«Настав час Великого посту, почнімо його з добрих діл», – повчає книга молитов. І воістину «боголюбивий» князь перший тиждень Великого посту розпочав погромом престольного граду. «Грабували вони увесь город, – пише літописець, – і монастирі, і Софію, і Десятинну Богородицю, і не було помилування нікому: церкви горіли, християн убивали...

Так ілюструє події 8-12 березня 1169 року мініатюра з Радзивилівського (Кьюнігсберзького) літопису — захоплення і розграбування Києва коаліцією 11-ти князів, яку очолили Андрій Боголюбський та його син Мстислав Андрійович.

і всі святині забрали і монастир Печерський підпалили»...

Сталося це 1169 року. Вперше за всю історію древньої столиці, при вселюдному опорі киян, місто взяли на щит. Військо Боголюбського повернулося до Володимира з честью, славою «...і з прокляттям», – додає літописець. А Микола Костомаров узагальнює: «Боголюбський зруйнував Київ з усім тим, що споконвіку було святим для всієї Русі».

Для остаточного приниження загальноруської столиці Андрій поставив київським князем безвольного та неавторитетного Гліба Переяславського, і, позбувшись таким чином клопоту з київською зверхністю, утвердив свій титул великого Володимирського князя.

Але ненадовго. Бо з руїн і попелу престольний Київ несподівано постав знову. Нелюбому князя Гліба кияни терпіли два роки, а потім його хтось та й отруїв. Розгніваний Андрій надіслав до Києва посла з вимогою видати осіб, причетних до вбивства. Але посланцеві відмовили і вирядили додому, обстригши йому голову та бороду (це вважалося найбільшим приниженням посла і його патрона).

І тоді, як пише літописець, «Андрій, сповнившись зарозумілістю і розгордившись вельми і безлічю воїв оточившись», вирішив піддати столицю новому погрому. Величезне військо (50 тисяч воїнів) знову вирушило на Київ. Але дійшло лише до Вишгорода і здобути його не спромоглося. Оборону міста керував князь Мстислав Хоробрий, який, «крім Бога, не боявся нікого», – свідчать літописці. Після тривалої облоги суздальські воєнки несподівано порозбігалися. «Прийшли-бо вони зарозумілими, а смиренними одійшли у доми свої», – підсумовує літопис (ця поразка замовчується офіційною російською історією).

На цьому походи північних сусідів до Києва припинилися. І того ж року Андрія Боголюбського убили його бояри.

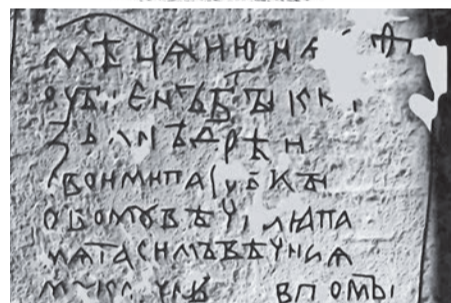
«При всьому своєму розумі, хитрості та спритності, Андрій не зміг встановити нічого міцного на руських землях, – пише Микола Костомаров. – Єдиною мотивацією всієї його діяльності було властолюбство.

Якою мірою поцінувала його турботи суздальська земля, свідчить його смерть».

Але повертаємося до подальшої історії вкраденої святині. У Володимирі вона пробула 235 років. Перед загрозою війська Тамерлана її перевезли до Москви. Тоді і кілька разів по тому чудесний порятунком московського люду від нападників традиційно пов'язували з божественним заступництвом Вишгородської (Володимирської) ікони.

За радянських часів і до 1999 року ікона Вишгородської (Володимирської) Богородиці зберігалася у Третьяковській галереї. Потім її передали Церкві. Але під час передачі святині в руки патріарху Алексію образ несподівано тріснув. Очевидці стверджують, що один з ієрархів Церкви на це промовив: «На жаль, Богородиця вже не з нами».

ВИСНОВКИ

Графіті на стінах стародавнього храму в Переяславлі-Заліському: «Мєсяца юня 29 убіен бисть князь Андрей своими паробкы...»

«Спадщина, похапцем загарбана на початку, згодом не благословляється», – написано у Книзі Премудрості Соломона. Вочевидь, саме тому на колишніх периферійних землях давньоруської держави не постав ні другий Київ, ні третій Рим. А дорога до колись престольного граду Володимира обернулася горезвісним шляхом на каторгу, знаним як Владімирській централ.

Древній Київ відтоді також пережив чимало драматичних часів. Але славу і велич святого міста нікому не вдалося ані знищити, ані вкрасти. «Святий Київ-град – втілення благодаті Божої – є явищем того ж порядку для слов'янського світу, що й Рим для світу католицького», – справедливо пише історик Ігор Гирич.

З огляду на все вищенаведене, постає запитання: чи не настав час повертати святиню додому?

Ірина КОСТЕНКО,
Марина ОСТАПЕНКО,
«Радіо Свобода»

Переможці Ліги чемпіонів дякують Матері Божій

Повернувшись на батьківщину, королівський клуб на чолі з керівником Флорентіно Пересом і тренером Зінедіном Зіданом розпочав святкування перемоги у Лізі чемпіонів з візиту до катедрального собору Мадрида. Гравці «Реалу» насамперед подякували Матері Божій за свою перемогу над Ліверпулем. В соборі прийняв їх місцевий єпископ Хесус Відаль, повідомляє Aleteia.

На початку короткої урочистості Флорентіно Перес подякував своїм футболістам за тяжку працю. «Ви показали, що завдяки колективним зусиллям можна досягнути те, що багато хто вважав неможливим, тобто кубок Ліги чемпіонів трічі підряд». Потім слово узяв єпископ Хесус Відаль. Він високо оцінив цей жест клубу, який свою перемогу вирішив присвятити Матері Божій з Альмудени. Єпископ звернувся до футболістів: «Для багатьох молодих хлопців ви – авторитет. Ви – приклад того, що наполегливо працювати таки варто. Молоді дуже треба таких прикладів! Ми разом можемо творити більш солідарний світ».

На завершення захисник клубу Хесус Вальехо прочитав Молитву вірних, а потім усі попрямували до статуї Богородиці, де футболісти «Реалу» поставили свій кубок.

Джерело: CREDO

Монахиня, зцілена в Люрді: Я – не зірка, а просто сестра, що тішиться, що може знову вільно ходити

Під час святкування 160-ї річниці об'явлення Богородиці в м. Люрд було оголошено, що зцілення сестри Бернадети Моро після того, як вона відвідала це паломницьке місце, стало таким, яке наука не може пояснити. Медична комісія підтвердила, що є «повністю переконана» в тому, що медичного пояснення для оздоровлення не існує, інформує «Catholic Herald».

Монахиня, яка позбулася багаторічної недуги хребта, наголошує, що вона «не є зіркою», а просто «малою сестрою», котра тішиться тим, що може знову вільно ходити. Вона розповіла журналістам, що після відвідин санктуарію перестала вживати знеболююче та зняла паски, що підтримували її тіло, а також додала: «Я тут для того, щоб дати свідчення, а не для того, щоб змусити вас повірити мені».

Зцілення сестри Бернадети Моро – 70-те офіційно підтвержене чудо, що відбулося за божественним втручанням внаслідок відвідин Люрду – паломницького місця на півдні Франції, де 160 років тому Богородиця об'явилась дівчині на ім'я Бернадета.

Джерело: «Католицький Оглядач»

о. Ігор Яців: «Радіоефір – це також гарна нагода для проповідання Євангелія»

Понад чверть століття в недільному ефірі найпопулярнішої радіостанції Львівщини радіо «Львівська хвиля» виходить релігійна радіопередача «Духовна мандрівка». Впродовж цих років програмою опікуються семінаристи Львівської Духовної Семінарії Святого Духа. Багато з цих семінаристів сьогодні вже є душпастирями, які служать в найрізноманітніших ділянках нашої Церкви. У цьому інтерв'ю своїми спогадами поділився отець Ігор Яців, керівник Департаменту інформації УГКЦ, що перейняв та розвинув цю радіопередачу в її засновника Михайла Перуна. Окрім своїх спогадів про період праці над програмою «Духовна мандрівка», отець Ігор розповів про сучасні тенденції у галузі релігійних ЗМІ в Україні.

– *Отче Ігоре, як Ви потрапили на радіо та стали провадити «Духовну мандрівку»?*

– Михайло Перун, який започаткував цю програму на «Львівській хвилі», їхав на навчання до Риму, отож необхідно було комусь продовжити його справу. Хочу зазначити, що тоді ще програма не мала назви «Духовна мандрівка». Пригадую, як ми навіть залучали слухачів до обговорення та вибору назви програми. Ось так, поступово відсіюючи різноманітні варіанти, ми назвали програму «Духовна мандрівка». Мені особливо приємно, що ця назва відповідала і відповідає суті та концепції програми.

А чому вибір впав саме на мене? Напевно тому, що Михайло Перун приходив на богослужіння до церкви Преображення Господнього у Львові, де я був співробітником. Тож мені запропонували, і я не відмовився. Ось так я розпочав кожної неділі ходити на прямі ефіри «Духовної мандрівки».

Також пригадую, що від моменту, коли я очолив програму та від'їздом Михайла до Риму був лише один тиждень!!! Тому мені довелося самотійно та швидко опанувати елементарні навички праці на радіо. До того ж, коли я приходив в неділю на радіо «Львівська хвиля», там не було нікого, окрім охоронця. Якщо говорити світською мовою, то я сам-собі був «діджеєм», адже самотійно формував структуру програми та музичний матеріал. До слова, тоді ще у вжитку були популярними аудіокасети, тому мені доводилося вдома на магнітофоні перемотувати плівку на композиції, які я хотів використати в ефірі. Також пригадую, що в студії було лише два програвача. Тому якщо композицій було три або чотири, мені доводилось одночасно вести ефір та переставляти касети, та ще й не переплутати правильну сторону. І це все відбувалось

в прямому ефірі, отож не було нагоди щось потім вирізати або перезаписати.

Це був надзвичайно корисний та цікавий досвід. Пригадую, як доводилося зустрічати людей, що були регулярними слухачами «Духовної мандрівки».

– *Коли Ви вже очолили «Духовну мандрівку», то, напевно, мали якісь свої ідеї та бачення подальшого розвитку програми?*

– Мій основний підхід полягав у створенні максимально простих та доступних передач. Без «нанизування» богословських термінів, а за принципом формування популярних рубрик, які були б цікаві для широкої аудиторії слухачів. Хоча незмінним правилом та принципом програми був початок ефіру з читання уривку недільного Євангелія та проповіді на цей уривок. Я самотійно формував рубрики. Вони не були сталими і часом їх змінював. Інколи до ефіру запрошував гостей. Хоча зрозуміло, що в неділю зранку було складно віднаходити охочих гостей.

Також я дуже хотів, щоб програма мала зворотній зв'язок із слухачами, які б мали нагоду ставити запитання чи брати участь в обговоренні теми програми.

Основні ідеї полягали в тому, щоб зберегти цю годину ефіру для церкви, та щоб програма була цікавою.

Пригадую, що була в програмі рубрика, коли слухачі могли зателефонувати та попросити про молитву. Чи навіть ми спільно в ефірі молилися у цих наміреннях. Були також тематичні випуски, як-от програми з нагоди свята Матері та інші. Також пригадую, що вели співпрацю із видавництвом «Свічачо». В ефірі ми інколи розповідали про нові видання чи навіть зачитували з них уривки. Потім ці видання залишалися в редакції, і я мав нагоду з них користатися.

Отож, можу підсумувати, що наповнення програм було максимально душпастирським, так як я це вмів та розумів. Адже мене цього ніхто не вчив, тому здобувати ці навички доводилось

самотійно. Проте я розумів, що ефірний простір – це не проповідальниця, а радіо. Також в ефірі я старався поширювати сучасну церковну музику, адже в той час почали з'являтися різноманітні гурти, зокрема музичний гурт Згромадження сестер святого Вінкентія, семінаристи, що писали власну церковну музику. Це була популярна музика, але церковна за духом.

– *Отче, Ви розповідали, що саме у період Вашої опіки над програмою, було придумано її назву – «Духовна мандрівка». Також розповідали, що Ви навіть радилися зі слухачами. Розкажіть детальніше, як це відбувалося?*

– З часом прийшло розуміння, що цей «корабель» потрібно якось назвати. Я дуже хотів мати зворотній зв'язок із слухачами, та щоб вони взяли участь у цьому процесі найменування. Ми навіть задумали подарувати призи – книги видавництва «Свічачо» тим слухачам, які запропонують найкращі варіанти. Найкращі запропоновані варіанти ми представляли в ефірі для обговорення, та поступового відсіювання варіантів. Коли залишилось лише кілька назв, у вузькому колі було прийнято рішення назвати програму «Духовна мандрівка». Хочу сказати кілька слів про наш логотип – Ангеля, що сидить на хмарині і слухає радіоприймач. Створити його нам допомогли працівники «Свічачо».

– *Отче Ігоре, що досвід праці на радіо дав Вам як священнику?*

– Це щось схоже на пасторальну практику останніх курсів семінарії, коли семінаристи мають нагоду працювати у в'язницях, лікарнях, школах, тощо. Це великий досвід. Я зрозумів, що таке «радіо», ефірний час, прямий ефір. Також одержав гарні навички праці перед мікрофоном.

Коли мене призначили пресекретарем Блаженнішого Любомира Гузара та запропонували вести програму на Радіо «Воскресіння» один раз на тиждень, я вповні зреалізував всі навички, що їх здобув у програмі «Духовна мандрівка». Також і тепер, на «Живому Радіо Воскресіння», я є одним з ведучих програми «Вечірні діалоги з душпастирем», для мене не має жодних проблем працювати з пультом чи самотужки вести програму. А ще ця праця розвинула вміння проповідувати різними стилями. Сьогодні місцем проповіді є не лише храм. Радіоефір – це також гарна нагода для проповідування Євангелія. Чи ми читаємо в ефірі уривок доброї книги, чи вмикаємо християнську музику, або ж безпосередньо коментуємо прочитаний євангельський уривок – це все є поширенням Божого Слова! Це також дозволяє душпастирю ставати від-

критим до нових, нетрадиційних можливостей проповіді.

Зараз я є співробітником у Броварах та служу Літургії для дітей. Здобуті навички дозволяють проповідувати їм Христа в інтерактивний спосіб, запитуючи їх, даючи відповіді та ведучи живі діалоги. Це дозволяє гарно інтегрувати дітей у богослужіння. Таким чином діти не просто граються собі на вулиці, чи є непосидючими у храмі, а стають активними учасниками проповіді.

– *Отче Ігоре, «Духовна мандрівка» – є гарним прикладом співпраці церкви та комерційної радіостанції. Наскільки перспективними Ви вважаєте таку співпрацю у майбутньому?*

– За мої роки служіння у медійній ділянці нашої церкви, я, на жаль, спостерігаю явище секуляризації. Церковний та й загалом релігійний контент має все менше шансів бути розміщеним на світських медіа. А якщо такі нагоди випадають, то

зазвичай це коментарі про великі християнські свята або ж церковні скандали. Незважаючи на те, що релігійний контент може бути професійним, якісним та цікавим, все ж шлях на світські засоби масової інформації йому зазвичай є закритий. Яскравий приклад спостерігаємо на «Суспільному Радіо» та «Суспільному Телебаченні». Релігійні програми, що транслювалися на обласних телеканалах і радіостанціях стали неформатними для цих засобів масової інформації. Ще одним яскравим прикладом цих процесів є зменшення прохань про інтерв'ю з Главою Церкви від світських медіа. І це не тому, що Главою Церкви є Блаженніший Святослав, а не Блаженніший Любомир, адже всі відзначають його відкритість, ерудованість, комунікативність, проте для редакцій видається, що глядачеві, слухачеві або ж читачеві сьогодні цей контент видається не надто цікавим. Тому

ефірного часу або ж газетної чи журнальної площі більше не готові виділяти.

На мою думку, церква в особі священників, семінаристів та мирян має активно застосовувати сучасні медійні засоби, адже вони дозволяють в разі розширювати аудиторію. До прикладу, ми зараз маємо щотижневу телепрограму на 5 каналі «Відкритая Церква», над якою працює команда «Живого Телебачення». За статистичними даними аудиторія глядачів програми складає близько 300 тисяч осіб! Тому варто цінувати такі нагоди та вповні їх використовувати.

Гадаю, якщо світські канали поширення інформації є недоступними, тоді необхідно створювати власні. Про ці засоби варто говорити ще в часі навчання у семінаріях та виховувати розуміння засобів масової інформації як важливої складової сучасного священничого служіння.

Михайло Перун: «25 років «Духовної мандрівки» на радіо «Львівська хвиля» – це шлях постійних пошуків та змін»

Понад чверть століття в недільному ефірі найпопулярнішої радіостанції Львівщини – радіо «Львівська хвиля» – виходить релігійна радіопередача «Духовна мандрівка». Впродовж цих років програмою опікуються семінаристи Львівської Духовної Семінарії Святого Духа УГКЦ. Багато з цих семінаристів сьогодні вже є душпастирями та служать в найрізноманітніших ділянках життя нашої Церкви. У цьому інтерв'ю своїми спогадами поділився Михайло Перун, доктор наук соціальних комунікацій та викладач Львівської Духовної Семінарії Святого Духа, що є засновником і першим ведучим релігійної радіопрограми на Радіо «Львівська хвиля».

– *Пане Михайле, розкажіть, будь ласка, як зародилася ідея створення релігійної програми на Радіо «Львівська хвиля»?*

– Вступаючи у Львівську Духовну Семінарію Святого Духа у 1992 році, я ще не мав й вісімнадцяти років. На той час діяло правило, що юнак, який бажав поступати до Семінарії, обов'язково мав мати вісімнадцять років. Саме тому мене направили навчатися на катехитичні курси Львівської Архiepархії, що були організовані в тому часі. В період мого навчання на катехитичних курсах мої приятелі у Львові почали розвивати Радіо «Львівська Хвиля». До слова – це була перша незалежна радіостанція України. Вони запропонували мені створити релігійну програму на новоствореній радіостанції, щоб провадити на ній духовні бесіди та роздуми. Тому коли я завершив своє навчання на катехитичних курсах, з благословення Блаженнішого Мирослава-Івана Кардинала Любачівського, Отця і Глави Української Греко-Католицької Церкви, а також за опіки отця Ярослава Чухнія, настоятеля храму Преображення Господнього у місті Львові, я започаткував релігійну програму на Радіо «Львівська хвиля» та був її редактором і ведучим.

– *А коли саме програма почала виходити в ефір?*

– Перша програма вийшла у грудні 1992 року. Перший період часу ми записували радіопередачі у пана Юрка Зеліка, в нього в дома на бабінний магнітофон і, після цього, ще монтували цей запис, додаючи музичний матеріал. Протягом свого навчання у Семінарії я також продовжував цю працю. Між іншим, програмі «Духовна мандрівка», нещодавно виповнилось 25 років!

– *Скільки часу тривали перші випуски радіопередачі? І розкажіть, чим Ви наповнювали ефір перших програм?*

– Програма виходила щонеділі. Спершу вона тривала сорок хвилин, пізніше тривала одну годину. На

великі свята, зокрема на Воскресіння Христове чи Різдво, ми мали ефіри тривалістю до чотирьох годин!

Варто зазначити, що на той час формат комерційних радіостанцій лише починав розвиватися в Україні, отож і програма перебувала в постійних пошуках та змінах. З часом в ефірі ми розпочали читання недільного Євангелія, після якого була коротенька проповідь. Далі в програмі ми розповідали про історію та життя Церкви, також про останні важливі події та новини. Велика увага приділялася інтерв'ю та звучанню як сакральної, так і сучасної духовної музики.

– *Пане Михайле, ця програма виходила у прямому ефірі, чи Ви записували передачі для подальшої ротації в ефірі?*

– На початках праці на Радіо «Львівська хвиля» ми записували цю програму. Десь через три роки праці в такому форматі програма почала виходити в прямому ефірі. Також варто зазначити, що за цей період нам вдалося взяти багато цікавих інтерв'ю у єпископів, священників та науковців, що розповідали про різноманітні ділянки в житті церкви.

– *Після Вас, програмою почав опікуватися отець Ігор Яців. Коли і чому Ви припинили співпрацю з Радіо «Львівська хвиля»?*

– Наприкінці 1997 року я готувався до поїздки за кордон для продовження студій, тому почав шукати людину, якій зміг би передати цю радіопрограму. На той час я добре знав отця Ігоря Яціва, до якого і звернувся з відповідною пропозицією. Таким чином, після завершення моєї праці на радіо «Львівська хвиля», ведучим духовної радіопрограми став отець Ігор Яців.

Розмовляв: Богдан РОМАНОВ,
Медіа-Центр Львівської Духовної Семінарії
Святого Духа

Поради єпископа УГКЦ як уникнути депресії

«Якщо ми не будемо з Богом онлайн, то діятимо на власний розсуд. Ми завжди маємо свої погляди, стереотипи, знання, але це все – з минулого, кожна ситуація – унікальна, неповторна. У кожній ситуації ти не знаєш, як правильно чинити. І саме молитва – один із тих моментів, коли ми пізнаємо Божу волю. Тому для мене молитва – найпринциповіше з християнського життя», – розповів владика Венедикт (Алексійчук) у коментарі для Департаменту інформації УГКЦ.

Єпископ переконаний: якщо людина навчиться молитися, то з її життя зникнуть проблеми, депресії та безвихідні ситуації, тому що в Бозі нема проблем, у Ньому є відповіді на все.

«Дуже важливо, – вважає єпископ, – аби ми знаходили час перечитувати тексти молитов. Вони не придумувалися десь за письмовим столом. Молитва – це пережитий досвід людини, який закарбували й записали. І треба вдумуватися, вчитися, розважати, щоб цей досвід перейняти».

Найбільшою проблемою він вважає те, що у суспільства немає усвідомлення, що молитва є цінністю сама по собі. «Молитва – це не тільки прохання про щось; це є прослава Бога та подяка Йому», – зазначив владика Венедикт.

Владика радить молитися разом, щоб ділитися своїм досвідом: «Звісно – це спершу буде важко, бо ми не відважні, але крок за кроком це б розвивалося. Вважаю, що і священик міг би прочитати якусь доповідь, проповідь про молитву... Дуже важливо ділитися цим. Я впевнений, що Бог, як Отець, кожному з нас дав певний досвід молитви. Тому в парафіях треба творити такі майданчики, де люди могли б перейти досвід одне одного».

Джерело: РСҮ

Коли янголи дарують янголів...

Іноді розумієш, що не можеш змінити у світі геть нічого – ні спеки, ні втрат, ні почуттів. У такий момент важливо знайти ще двох-трьох подібних страждальців і йти пити каву з льодом. Коли янголи дарують янголів і сідають навпроти, аби вислухати – це вже саме собою диво.

Диво також – ширі сльози зворушення, бо мій вимучений і вистражданий віршик врешті успішно дебютував, тобто отримав життя: слово отримує життя тоді, коли вимовлене, і вимовлене слово змінює світ назавжди.

Гм, а хіба я не обстоювала думку, що у світі нічого не можна змінити? Але ж світ «до цього аркуша» кардинально інший, аніж світ «після цього аркуша». Поезія змінює світ, але саме та, що відточена Любов'ю, мов алмазним різцем.

Любов вирізає, вирізьблює на закам'янілому серці вірші, між рядками яких можна почути шум прибою, як у лабіринтах маленької колючої мушлі. Слово змінює світ, бо світ Ним створений, а Господь творив світ так, як поет пише вірші.

Слово радості від чужої присутності, болісна скарга, на яку є свої вуха і свій бальзам, слово ніжності, неотриманий, але омріяний телефонний дзвінок, майже-зустріч, від якої серце починає товктися у ритмі барабанів Юки – Боже, Твої золоті іскри, гудзички Радості можна побачити навіть крізь пелену невіліковної душевної болізни. Слово від Тебе стає благословенням – і це правда.

Правда і те, що я пишу цей текст вдруге – за першим разом від одного невадалого кліку я все втратила: новітні технології – то явно не моє, як і почуття гумору та високі матерії. Але Слово мусить знайти слухача (читача), бо в собі я не можу його виносити; воно народжується, у нього виростають крила, і воно летить змінювати світ. І це диво, яке Ти придумав. Бо Радість – то і є ознака Божої присутності.

Нині мені сниться сон – з категорії тих, пробудження з яких приносить невимовний смуток. Іноді у сні теж приходять мрії, що не збуваються, але у снах вони стають благословенням Радості, немов Ти кладеш мені на чоло давно забуту янгольську руку. І я перестаю бути самотня із Твоїм Словом, бо Любов, якої я не обирала, стає променем маяка, аби я шасливо добрела до гавані...

Марія ЦЬОМИК

Складні питання

Вагітність – не причина для шлюбу!

Запитання:

– Не секрет, що існують випадки, коли наречені живуть разом до шлюбу. Інколи молоді вагітніють і тоді приходять до церкви, щоб одружитися. Чому, за канонічним правом, вагітність вважається перешкодою до подружжя? Таким чином немовби знімається обов'язок за майбутню дитину з чоловіка?

На запитання відповідає отець Павло Гончарук, експерт у галузі канонічного права, захисник подружнього вузла в суді Кам'янець-Подільської єпархії РКЦ:

– Це якась патологія, яка існує не лише у нас, але також і за кордоном. Вагітність узагалі не може бути причиною шлюбу, оскільки причиною шлюбу є любов, любов чоловіка і жінки, оскільки метою подружнього життя, яку визначає канонічне право, є спільнота двох осіб. Любов, тобто єдність і народжування дітей. Єдність, яка має в собі досить глибокий зміст: любити одне одного, турбуватися одне про одного.

Любов проявляється в тому, шоби піклуватися про спасіння, тобто про всі аспекти життя. І потім плодом цього, але також і завданням, метою подружнього життя є народження і виховання дітей.

А коли хтось приходиться, бо «заєтіла» і це потрібно якось узаконити, коли береться під увагу, «шо люди скажуть», «шоби люди не подумали, шо дитина зачалась поза шлюбом» – тоді абсолютно інша мета переслідується. Отже, це неправильно. Це перше.

Друге. Співжиття перед одруженням – це ознака незрілості, тому шо любов вимагає вільності. Вільність – це самопосади, тобто володіти собою, панувати над собою, керувати собою. Я завжди подружжям наводжу у приклад вершника. Вершник – це розум, вуздечка – це сила волі, кінь – це почуття, емоції, тіло, похоті. І образ вільної людини – це тоді, коли вершник керує конем. Образ невільної людини – це тоді, коли кінь керує вершником. Раб – це коли кінь керує вершником, коли почуття, похоті, весь цей вогонь, який є в людині, перевершують розум розуміння, і відбуваються оші стосунки. А раб любити не може, тому шо раб не може вибирати. І якщо все так починається, то це загроза того, шо буде потім важко любити. Це не означає вируку, але це – величезна загроза. Тоді людина намагається якось усе виправдати і починає жити в брехні. Тобто все починається від брехні. Це друге.

І третє. Ти не знаєш, чи він буде твоїм чоловіком, чи вона буде твоєю дружиною. Тобто ти свого роду ризикуєш. Уявіть собі, шо хтось лягає на операційний стіл, а лікар повідомляє: «Знаєш, я спробую, але всі ті, кого я оперував, тобі, на жаль, нічого не можуть сказати, бо вони померли». Тобто всі мої зв'язки, які в мене були, завершилися тим, шо ми розстались...

Не означає, якщо там уже в когось сталося, то це вже все, вирок, кінець. Люди змінюються, але це неправильно; тим більше – є Божа заповідь, шо не будеш дивитися з пожадливістю на чужу жінку. Якщо вона не є твоєю жінкою, тобто нема шлюбу, то вона – чужа жінка. До моменту, доки ви не зв'язані Божим благословенням і шлюбом, ви – чужі люди, і тому це – перелюб.

Шодо нешлюбної вагітності. Причиною шлюбу має бути любов одне до одного і бажання жити разом ціле життя. Шлюб – це спільнота чоловіка і жінки на ціле життя, де мають піклуватися одне про одного, і з цього подружжя мають народитися діти. Причина шлюбу – бажання створити подружжя.

Натомість коли вже з'являється дитина, тобто вагітність, це вже своєрідний примус: страх перед батьками чи страх перед родичами, чи встид прямиий або опосередкований. Якщо чоловік є чоловіком, то він буде свідомий свого обов'язку перед дитиною. Відповідальність перед дитиною виникає не після того, коли вона вже зачалася. Відповідальність з'являється раніше: коли він знає, шо з цього може народитися дитина. Ну, хіба хтось не знає, шо з цього родяться діти?

Відповідальність завжди розпочинається заздалегідь. Не тоді я відповідальний, коли розбив автомобіль «по-п'яному», але відповідальність моя розпочинається тоді, коли я сів за стіл, бачив алкогольні напої, знав, шо буду їхати автомобілем, і взяв склянку за думкою, шо це тільки трошки. Ось тут розпочинається відповідальність. Те саме стосується відповідальності за дитину: вона з'являється у той момент, коли чоловік чи жінка наважуються на співжиття. А коли вже є вагітність – це вже обов'язок чоловіка, батька піклуватися про свою дитину.

Джерело: CREDO

Отець Юрій Юрчик: «Для священика ОАЕ – не місце для відпочинку, а місце для тяжкої праці»

У 2014 році в Дубаї була створена перша громада УГКЦ і першим священником, який тут душпастирював, був о. Юрій Юрчик. Священик три роки служив в Об'єднаних Арабських Еміратах (ОАЕ) і повернувся, аби душпастирювати на Луганщині.

У розмові о. Юрій розповів про три роки капеланства в мусульманській країні та поділився своїми планами на майбутнє на Сході України.

– Отче Юрію, як відомо, Ви поки що є священником-першопрохідцем з УГКЦ в Об'єднаних Арабських Еміратах. Що спонукало Вас їхати в цю країну душпастирювати?

– Я був першим священником з України в ОАЕ. Тут слід додати, шо до подій Революції гідності української громади, як такої, в ОАЕ не було. Після подій на Майдані наші співвітчизники стали гуртуватися там і згодом в них виникла думка про заснування Української Церкви в ОАЕ. Події в Донецьку спонукали мене вийти з міста, а потім склалася така ситуація, шо мене запросили самі ж українці в ОАЕ, аби організувати Українську Церкву. Я їм порадив звернутися до місцевого католицького єпископа, а я натомість запитав поради у владика Степана. Згодом Глава і Отець УГКЦ Блаженніший Святослав поблагословив мене на служіння там. Тож протягом трьох років я був капеланом в українській громаді в ОАЕ. До того ж, там не було священика для поляків, і взагалі не було отців зі Східної Європи, тому я здійснював капеланське служіння також і для польської, і для словацької громад.

– Тобто Ви були священником-біритуалістом?

– Так, я служив, як біритуаліст у двох обрядах. Цікаво, шо на той момент, коли я прибув в ОАЕ, громада українців загалом не була організованою. Тож потрібно було все починати з нуля. Але українці об'єднувалися навколо ідеї допомоги Україні під час війни; вони почали запрошувати воїнів на реабілітацію, збирали допомогу. Таким чином наша громада в ОАЕ біля Церкви і згуртувалася. Потім виникла ідея нам там легалізуватися. На це пішло три роки. Хоча я вже там не душпастирюю, але підтримую контакти з багатьма, за них вболіваю. Я інколи жартую, шо якби мене зараз запитали, де я себе відчуваю, як вдома, то я би відповів, шо по-домашньому я відчуваю себе в Дубаї.

За ці три роки нам вдалося відкрити там нашу громаду в католицькому костелі. Також ми відкрили українську школу. Мені нещодавно прийшов електронний лист, в якому йшлося про те, шо нам дозволили відкриття в ОАЕ «Ukrainian Social Club». Про це я мріяв від початку.

– Отче, Ваша історія життя і священства є доволі цікавою. Давно не є таємницею, шо Ви колись належали до УПЦ КЦ.

– Моя передісторія така: я служив як священник і згодом, як Архієпископ Донецький і Маріупольський, в УПЦ КП з осідком у Донецьку. У березні 2009 року

владика Степан (Меньок) прийняв мене і ще кількох священників до лона УГКЦ. Спочатку я душпастирював у Донецьку, потім – в ОАЕ і країнах Південної Аравії. До моїх обов'язків входило й служіння в Республіці Ємен і султанаті Оман. У Ємені триває війна, а в Оман мені таки вдалося дістатися, бо там також є українці. Зараз мій контракт завершився і я повернувся в Україну. Тепер я є настоятелем парафії УГКЦ у м. Сіверськодо-нецьк і директором БФ «Карітас-Сіверськодо-нецьк».

– Чи могли залишитися там?

– Звичайно, я міг ще залишитися там, але я свою першочергову місію виконав – заклав фундамент української громади для Української Церкви там. Тобто я був «десантником», який туди поїхав і довершив свою місію. Подальший розвиток нашої громади в ОАЕ знаходиться в руках проводу Церкви. Відчуваю, шо Церква кличе мене повернутися на Донбас, адже тут теж існує потреба в душпастирях.

– А хто опікується тепер українцями в ОАЕ?

– Після свого повернення я розмовляв із владикою Йосифом (Мілянком), головою ПМВ УГКЦ. Наскільки мені відомо, зараз розглядаються кілька кандидатур священників, які туди поїдуть. Там потрібен священник, який вільно володіє англійською, який був би неодруженим, бо потрібно буде жити в монастирі монахів-капуцинів, які опікуються Апостольським вікаріатом Південної Аравії. Також там необхідно служити не тільки українцям, а й іншим громадам.

За час свого перебування там я зустрічав різних українців. Дехто просто працює в готелях чи, скажімо, дівчата працюють стюардесами на різних арабських авіалініях. Є й бізнесмени, працівники у сфері IT-технологій, медики. Українська громада в ОАЕ налічує близько 15 тисяч осіб, переважно молодь. Бо ОАЕ – це добрий старт для тих, хто себе шукає.

– Як відомо ОАЕ – мусульманська країна. Як у Вас склалися стосунки із місцевою владою?

– Це мусульманська країна, яка дуже толерантна до інших. Країну побудували іноземці. Коли англійці пішли наприкінці 1960-х з країн Середземномор'я і Перської затоки, то там знайшли нафту і газ. У ті часи ця країна потребувала робочої сили

з-за кордону. Тож туди приїздили люди з країн Азії, американці та англійці. Так воно і є тепер. Місцеве населення, мусульмани, толерують традиції приїжджиків. До речі, там немає мігрантів, а є ті, які приїжджають. Мої друзі з Індії, живуть там вже сорок років, але вони ніколи не стануть громадянами ОАЕ і все одно будуть змушені повернутися додому. Там немає механізму прийняття громадянства, набуття постійного побуту. Тобто люди там працюють за робочою візою, яку постійно продовжують.

– З якими викликами Ви зустрічалися там під час свого душпастирства і як їх долали?

– Викликів є багато, починаючи від побуту, способу життя, їжі, комунікації до різного сприйняття речей, до яких ми звикли. Наприклад, ми звикли до розуміння власного простору людини, а там цього немає. До цього потрібно звикати і нормально це сприймати. Це також і спілкування іноземною мовою (часто я розмовляв лише англійською). Також потрібно усвідомлювати, шо це не парафія, до якої ми звикли в Україні, а це діаспора. Душпастирство там – це ще й служіння всій Католицькій Церкві, бо ти не є капеланом тільки для своїх, а й для всіх, які тебе потребують там. Складно жити за двома календарями (юліанським і григоріанським), у двох церковних обрядах. Бувало й таке, шо одного дня було потрібно служити Літургію в двох обрядах, різними мовами. Однак душпастирство в такому середовищі тримає тебе в тонусі.

Побутує така думка, шо якщо вже священник душпастирює в Дубаї, то він – на курорті. Я не сприймаю ОАЕ, як місце для відпочинку, а як місце для тяжкої праці.

– Чим займаєтеся тепер?

– У Сіверськодо-нецьку на Луганщині мені вдалося заснувати парафію УГКЦ і БФ «Карітас». Коли я повертався, то в мене виникла ідея заснування пасторально-соціальної місії. Тож таким чином я прагнув створити парафію на Сході і йти до людей через благодійність, через соціальну працю. Прошу про молитву і підтримку, аби все це вдалося.

Руслана ТКАЧЕНКО,
прес-служба
Донецького екзархату УГКЦ

Чому ніколи не варто вирішувати чужі проблеми

«Якось раз моя подруга посвари-лася з хлопцем, і я порадила їй розлучитися з ним. Але потім вони помирилися, а мене вона звинуватила в тому, що я хотіла забрати її хлопця собі» – подібні історії можна почути часто-густо. І це – лише один приклад того, як ми можемо зіпсувати собі життя, почавши вирішувати чужі проблеми. І ось аргументовані доводи, чому іноді краще залишити людину наодинці з її проблемами і не втручатися зі своєю допомогою.

о. ТИХОН (КУЛЬБАКА)
Голова Екуменічної Комісії
Львівського Єпархату УГКЦ

без сторонньої підтримки нічого не вийде, як не старайся. Не заважайте людині йти своєю дорогою. Вона повинна навчитися досягати цілей, незважаючи на важкі обставини. Адаже якщо у когось вийшло, то й у неї обов'язково вийде.

ВИ ПОЗБАВЛЯЄТЕ ЛЮДИНИ ДОСВІДУ

Згадайте себе: скільки б не попереджали вас батьки, скільки б не застерігали від неприємної ситуації друзі, та витягти важливий життєвий урок вам вдавалося тільки тоді, коли ви все ж таки здійснювали небажаний вчинок. До цього моменту ви просто не сприймали ситуацію реально. Те ж саме відбувається і з іншими людьми. Тому не заважайте людині вчитися на власних помилках.

СИТУАЦІЯ БУДЕ ПОВТОРЮВАТИСЯ З НЕЮ ЗНОВУ

Всі проблеми, які падають на нашу голову, є допуском нам для того, щоб ми набралися життєвого досвіду і наступного разу вже спокійно вирішували ситуацію, що виникла. До тих пір, поки ми не зробимо висновків і не навчимося справлятися з конкретною проблемою, вона буде повторюватися знову і знову.

ВАША ДОПОМОГА МОЖЕ ТІЛЬКИ ПОГІРШИТИ ПРОБЛЕМУ

На жаль, дуже часто, від щирого серця намагаючись допомогти людині, в результаті ми робимо все тільки гірше. А все тому, що, аналізуючи проблему і підшуковуючи краще рішення, ми опираємося на свій особистий досвід. Але найчастіше ми не враховуємо суб'єктивні чинники. І якщо це одного разу спрацювало у нас, то не факт, що

ВИ ПОЗБАВЛЯЄТЕ ЛЮДИНУ СОЦІАЛЬНОЇ ЗНАЧУЩОСТІ

Для того, щоб ми були впевненими в собі, нам потрібно відчувати свою соціальну значимість: що нас цінують, сприймають наші слова всерйоз і поважають як особистість. Якщо ви звикли постійно перебивати інших, вносячи свої більш чіткі корективи, – звичайно ж, із хороших спонукань, – то краще негайно з цим покінчіть. По-перше, таким чином ви змушуєте іншу людину сумніватися в собі, а, по-друге, це як мінімум просто дратує оточуючих.

ВИ ЗАКЛАДАЄТЕ В ЛЮДИНУ ДУМКУ «ТИ СЛАБКИЙ»

Постійна допомога з боку оточуючих породжує невпевненість у собі, адже все можливо лише тоді, коли хтось втрутиться, а

ЛЮДИНА ПОСТІЙНО ЧЕКАТИМЕ ДОПОМОГИ ЗБОКУ

Ось-ось прилетить казкова фея і перетворить гарбуз на карету... Але, на жаль, не прилітає. На жаль, ми з вами не живемо в казці Діснея, і щоби проблема якусь вирішилася, потрібно для цього щось зробити. Якщо ви будете постійно допомагати людині, то вона просто звикне до такого рішення своїх проблем і буде чекати допомоги кожного разу.

о. Тихон Сергій КУЛЬБАКА,
«Духовно-психологічна
порадника»

Притчі

ЯК ЗНАЙТИ ІДЕАЛЬНУ НАРЕЧЕНУ

Одному юнакові не шастало в коханні, все якось траплялося йому «не ті» дівчата: одних він вважав негарними, інших – дурними, третіх – сварливими. Втопившись від пошуків ідеалу, юнак вирішив звернутися за порадою до одного мудреця.

Уважно вислухавши молодого чоловіка, старець мовив:

– Бачу, що біда твоя велика. Але скажи мені, як ти ставишся до своєї матері?

Юнак був дуже здивований.

– При чому ж тут моя мати? Ну, не знаю... Вона часто викликає в мені роздратування: своїми дурними питаннями, настирливою турботою, повчаннями та проханнями. Але можу сказати, що люблю її.

Старець помовчав, похитав головою і продовжив:

– Що ж, я відкрив тобі головну таємницю любові. Шастя такі є, і воно криється в твоєму дорогоцінному серці. І насіння твого благополуччя в любові посадила дуже важлива в твоєму житті людина – твоя мама. І як ти ставишся до неї, так і будеш ставитися до всіх жінок світу. Адаже мама – це перша любов, яка прийняла тебе в свої дбайливі обійми. Це – твій перший образ жінки. Будеш любити і шанувати свою маму – навчишся цінувати і поважати всіх жінок. І тоді ти побачиш, що одного разу дівчина, яка тобі сподобалася, відповідь на твою увагу ласкавим поглядом, ніжною посмішкою і добрим словом. Ти не будеш упрежденим щодо жінок. Ти побачиш їх ширими. Наше ставлення до батьків – мірило нашого шастя.

Юнак із вдячністю вклонився мудрому старцю. А на прохання той дав йому ще одну раду:

– Шукай для життя таку дівчину, яка буде любити і шанувати свого батька!

НАЙЦІННІШЕ

Один чоловік у дитинстві дуже дружив зі старим сусідом. Але час минав: з'явилися колеж і захоплення, потім – робота та особисте життя. Молодий чоловік постійно був зайнятий, і в нього не було часу ані згадати про минуле, ані навіть побути з близькими. Одного разу він дізнався, що сусід помер – і несподівано згадав: старий багато чому навчив його, намагаючись замінити хлопчикові загиблого батька. Відчувши свою провинку, він приїхав на похорон.

Увечері, після поховання, чоловік зайшов у спорожнілий будинок покійного. Все було так, як і багато років тому. Ось тільки маленька золота скарбничка, в якій, за словами старого, зберігалася найцінніша для нього річ, зникла зі столу. Подумавши, що її забрав хтось із нечисленних родичів, чоловік покинув будинок.

Однак через два тижні він отримав посилку. Побачивши на ній ім'я сусіда, чоловік здригнувся і відкрив коробку. Всередині лежала та сама золота скарбничка, а в ній – кишеньковий золотий годинник з виграюваним написом: «Дякую за час, що проводив зі мною». І він зрозумів – найціннішим для старого був час, проведений зі своїм маленьким другом.

З тих пір чоловік намагався якомога більше часу приділяти дружині і синові.

Життя вимірюється не кількістю вдихів – воно вимірюється кількістю моментів, які змушують нас затримати дихання.

Час витікає від нас кожної секунди, і його потрібно витратити прямо зараз.

СВОЄ ЖИТТЯ І ШАСТЯ МИ ВИРОШУЄМО САМІ

Якось одній жінці приснився сон, що за прилавком магазину стояв сам Бог.

– Господи! Це Ти! – вигукнула вона з радістю.

– Так, це Я, – відповів Бог.

– А що у Тебе можна купити? – запитала жінка.

– У мене можна купити все, – прозвучала відповідь.

– В такому разі дай мені, будь ласка, здоров'я, шастя, любов, успіх і багато грошей.

Бог доброзичливо посміхнувся і пішов у підсобне приміщення за замовленим товаром. Через деякий час він повернувся з маленькою паперовою коробочкою.

– І це все?! – вигукнула здивована і розчарована жінка.

– Так, це все, – відповів Бог і додав: – Хіба ти не знала, що в моєму магазині продається тільки насіння?

ЗАГАЛЬНОЦЕРКОВНИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР «НАЗАРЕТ»

Допомога залежним від алкоголю, наркотиків та азартних ігор

ПРОГРАМА ЗРЦ «НАЗАРЕТ» БАЗУЄТЬСЯ НА МОДЕЛІ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СПІЛЬНОСТІ ТА ВКЛЮЧАЄ В СЕБЕ ТАКІ ЕЛЕМЕНТИ:

- ▶ ПРОГРАМА «12 КРОКІВ»
- ▶ ГРУПОВА ТА ІНДИВІДУАЛЬНА ПСИХОТЕРАПІЯ
- ▶ ДУХОВНЕ ЗРОСТАННЯ
- ▶ ФОРМУВАННЯ НОВИХ ЦІННОСТЕЙ
- ▶ АКТИВНИЙ ВІДПОЧИНОК
- ▶ СІМЕЙНА ТЕРАПІЯ
- ▶ ПРАЦЯ З РІДНИМИ

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ:

TEL: 0 (99) 661 66 78
TEL: 0 (63) 554 87 78
TEL: 0 (67) 679 05 06
E-MAIL: RC.NAZARET@UKR.NET
WWW.NAZARET.ORG.UA

Такі очевидні чинники як ізоляція від патологічного середовища, здобуття необхідного досвіду і надбання соціальних навичок, нові знайомства, постійна підтримка, можливість продовження навчання після проходження курсу – є величезною перевагою ЗРЦ «Назарет»

Оголошення

26 ЧЕРВНЯ
вівторок
2018 р.б.

ВСЕУКРАЇНСЬКА ПРОЩА
ПРИСВЯЧЕНА ПАМ'ЯТІ СТРАДЕЦЬКИХ БЛАЖЕННИХ,
ДНЮ МИРЯНИНА
ТА 1030-РІЧЧЮ ХРЕЩЕННЯ КИЇВСЬКОЇ РУСИ-УКРАЇНИ

СТРАДЧ

8:30 – З'їзд прочан у с. Ямельна на місці мученицької смерті блаженних священномученика Миколи Конрада та мученика Володимира Прийми;

9:00 – Молебень до страдецьких блаженних;

10:00 – Піша хода до молитовного поля біля Страдецької Гори;

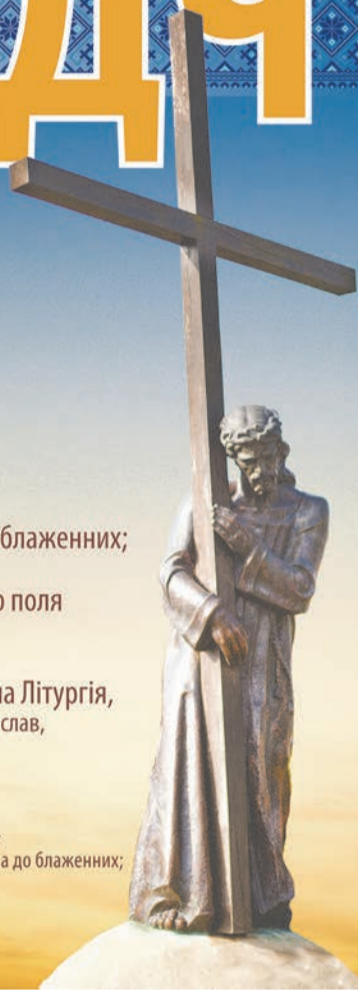
11:00 – Архиєрейська Божественна Літургія, яку очолить Блаженніший Святослав, Отець і Глава УГКЦ;

- Віднова хресних обітів;
- Присяга тверезості;
- Благословення та освячення всякої речі;
- Похід до парафіяльної церкви та молитва до блаженних;
- Хресна дорога.

www.stradch.com

https://www.facebook.com/Stradch.UGCC/

Вітаємо

ювілярів!

У липні-серпні-вересні святкують ювілеї!

40-річчя священства – о. Йосиф ЛУЧИТ (12.07)
30-річчя священства – о. Роман ЛУКОВСЬКИЙ (19.08)
30-річчя священства – о. Роман ВОЙЦИХІВСЬКИЙ (21.09)
25-річчя священства – о. Михайло ТИМКІВ (12.07)
20-річчя священства – о. Сергій ЯРЕМА (26.07)
20-річчя священства – о. Андріян МАРЦІН (26.07)
20-річчя священства – о. Ярема САВЧУК (26.07)
20-річчя священства – о. Ярослав КУПЧИНСЬКИЙ (21.09)
15-річчя священства – о. Іван КОЛТУН (11.09)
15-річчя священства – о. Ігор БОЙКО (14.09)
10-річчя священства – о. Василь ЄСИП (15.07)
10-річчя священства – о. Богдан ТИМЧИШИН (18.07)
10-річчя священства – о. Андрій ЛУКАЧИК (18.07)
10-річчя священства – о. Богдан ПЕЧАРА (07.08)
10-річчя священства – о. Ростислав БУДЗАН (07.08)
10-річчя священства – о. Володимир СТЕЦЬ (27.08)
5-річчя священства – о. Володимир ПІДГІРНИЙ (04.07)
5-річчя священства – о. Любомир ФИЛИПЧАК (25.08)

75-річчя уродин – о. Євген БОЙКО (24.08)
70-річчя уродин – о. Леонід КОСТКО (08.08)
65-річчя уродин – о. Юрій ЧИКЕЛЬ (16.07)
65-річчя уродин – о. Володимир ФАРАТ (18.07)
65-річчя уродин – о. Ярослав КОЖУШКО (23.07)
60-річчя уродин – о. Володимир НИКИФОРЕЦЬ (10.07)
55-річчя уродин – о. Любомир КІТ (31.07)
55-річчя уродин – о. Ігор ЧЕМЕРИНСЬКИЙ (04.08)
55-річчя уродин – о. Володимир ПАВЛИК (14.08)
55-річчя уродин – о. Олег МОСКАЛЬ (24.08)
55-річчя уродин – о. Іван ДУХНИЧ (27.08)
50-річчя уродин – о. Володимир ШИДЛОВСЬКИЙ (15.08)
50-річчя уродин – о. Іван ЧИЧЕРСЬКИЙ (29.08)
45-річчя уродин – о. Юрій ХАМУЛЯК (19.07)
45-річчя уродин – о. Ігор ЯЦІВ (29.07)
45-річчя уродин – о. Михайло ПАЗИНЯК (23.08)
45-річчя уродин – о. Андрій НАГІРНЯК (03.09)
45-річчя уродин – о. Андріян МАРЦІН (17.09)
40-річчя уродин – о. Іван ІЛЬКІВ (03.07)
40-річчя уродин – о. Василь БІЛАШ (08.08)
40-річчя уродин – о. Василь ЄСИП (25.08)
40-річчя уродин – о. Любомир ГЛАДЮК (27.08)
40-річчя уродин – о. Іван МЕДВІДЬ (23.09)
40-річчя уродин – о. Тарас САВЧУК (30.09)
35-річчя уродин – о. Тарас МИХАЛЬЧУК (20.07)

Рекреаційно-Відпочинковий Центр «Світлиця» – це унікальний та прекрасний комплекс Львівської Архиепархії УГКЦ

Центр розташований у мальовничій лісопарковій зоні Львів-Броховичі, лише 11 км від центру Львова та 15 км від міжнародного аеропорту «Львів» ім. Данила Галицького. Він побудований у 1987 році. У 2006 році Центр було реконструйовано і переобладнано у відповідності з усіма сучасними вимогами. У нас Ви знайдете все необхідне для короткочасного проживання та проведення рекреацій, семінарів, тренінгів, конференцій, дитячих та юнацьких таборів, сімейного відпочинку, святкування різних урочистостей, приватних обідів та інших зустрічей.

SVITLYCIA.ORG.UA

Світлиця

Рекреаційно-Відпочинковий Центр

ДО ВАШИХ ПОСЛУГ:

- 49 номерів класу «Стандарт» та «Люкс» (вміщає понад 100 осіб)
- трапезна «Світлиця»
- 4 конференц-зали
- капличка блаженного священномученика Микити Будки
- відкрита літня тераса та альтанка волейбольне та баскетбольне поля, дитячі гойдалки, кімнатами відпочинку з білярдом і настільним тенісом
- стоянка для автомобілів та автобусів (з плодобою охороною)

Привітний персонал, присміли умови та доступна ціна зробить Ваше перебування у нас незабутнім!

Україна, 79491,
Львів-Броховичі,
вул. Широка, 4
тел.: (380-32) 244-81-02
тел./факс: (380-32) 244-81-09
info@svitlycia.org.ua

Унікальний та прекрасний комплекс Львівської Архиепархії УГКЦ

Світлиця

Рекреаційно-Відпочинковий Центр

SVITLYCIA.ORG.UA

Курс приготування наречених

До святого Таїнства Подружжя при Львівському Архиепархальному Центрі у 2018 році

Початок кожного нового курсу припадає на:

15 січня	16 липня
29 січня	6 серпня
26 лютого	27 серпня
19 березня	17 вересня
16 квітня	1 жовтня
7 травня	22 жовтня
21 травня	5 листопада
4 червня	26 листопада
2 липня	

Зустрічі відбуваються за адресою:
пл. Св. Юра 5

Початок о 19.00 ном. тел 0673704696

Попередньо записуватись не потрібно!
Запис проводиться на першій зустрічі кожного курсу

Увага! Насупний номер «Мети» вийде у вересні 2018 року

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266

Над випуском працювали:
головний редактор:
о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,
Заступник редактора:
Олена КУНИНЕЦЬ
літературний редактор
Святослав СМУК,
більше редактор і технічний редактор
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

При передруку матеріалів посилання на газету «МЕТА» обов'язкове!

Відгуки та пропозиції надсилати на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів,
Україна, 79000,
тел. +38(032) 233-40-73;
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
meta_ugcc@ukr.net
http://www.meta-ugcc-lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор.

Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем. Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора.

Друк: ПраТ «Видавничий Дім «Високий Замок»
Тираж: 5000 примірників, Замовл. № _____